

**LOKMANGAL COLLEGE OF
AGRICULTURAL BIOTECHNOLOGY,
WADALA**

bioPrime

**6th EDITION
2022-2023**

COLLEGE MAGAZINE

“Investments in agriculture are the best weapons against hunger and poverty, and they have made life better for billions of people.”

- Bill & Melinda Gates Foundation

MR

“If we can get biotechnology traits, we may be able to turn wheat around.”

- Ales Stranger
CEO, BIA Separations

MR

“Feeding the world will be one of the greatest challenges of the 21st century. It will be impossible without using scientific advancements and biotechnology.”

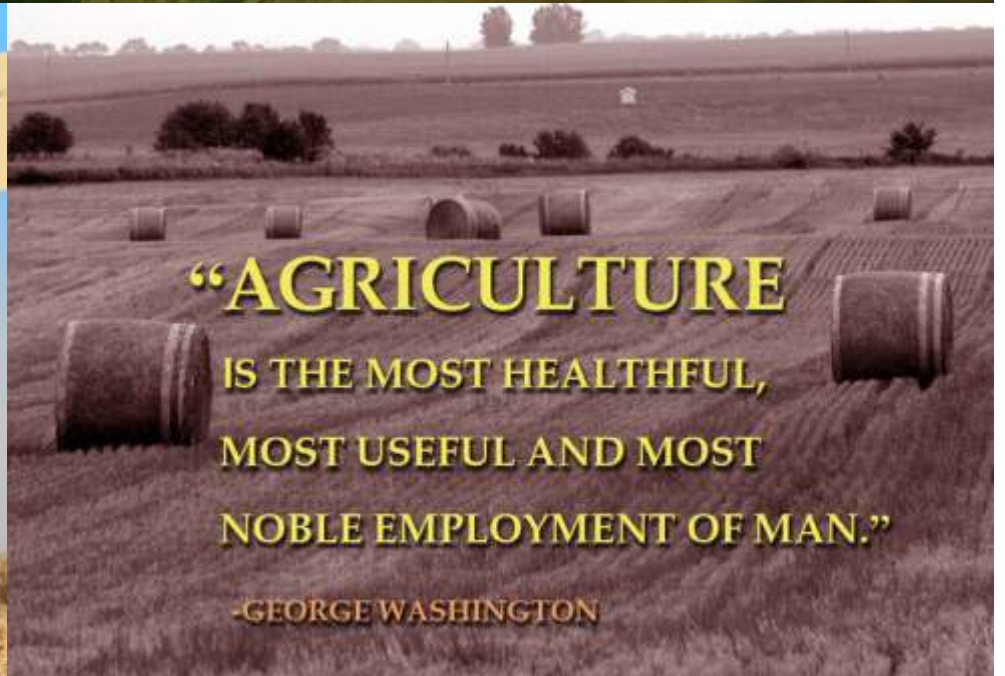
- Mike Pompeo

MR

Farming isn't a job.
→ It's a way of life. ←

TEXASFARBUREAU.ORG

“AGRICULTURE IS THE MOST HEALTHFUL, MOST USEFUL AND MOST NOBLE EMPLOYMENT OF MAN.”

-GEORGE WASHINGTON

COLLEGE FACILITIES

Molecular Biology Laboratory

Animal Biotechnology Laboratory

Microbial & Environmental Laboratory

College of Agricultural Biotechnology

Plant Biotechnology Laboratory

Girl's Hostel

Boy's Hostel

Library

Playground

Plant Tissue Culture Lab

bioPrime

2022-2023

EDITORIAL BOARD

Dr. A. S. Shinde

PRINCIPAL

Lokmangal Agricultural Biotechnology College, Wadala.

M E M B E R S

Prof. S. R. Mahajan

Prof. P. H. Umbare

Prof. P. M. Adlinge

Prof. S. S. Badekar

Prof. A. P. Sarkale

Prof. V. A. Mane-Deshmukh

Prof. N. S. Khune

Lokmangal
Agricultural Biotechnology
College, Wadala.

A/p. Wadala. Tal. North Solapur, Dist. Solapur - 413 222.

Website : <http://lokmalagrilibiotech.org>

Message From **President's** **Desk....**

Dear Students,

"We cannot always build the future for our youth, but we can build our youth for the future."

Franklin D. Roosevelt

These words by Franklin D. Roosevelt perfectly describe our aim at Lokmangal Agricultural Biotechnology College. The college magazine "BIOGALAXY" is a milestone that marks our growth, unfold our imagination and gives life to our thoughts and aspirations. Beyond providing a sound education, we wish to provide our students a holistic learning experience for life. Our aim is to teach students to LEARN, not just STUDY. Hence, we strive to travel beyond the boundaries of mere books. We have realized that the future is abstract and unknown but the youth in our hands are real and can be molded.

Dear students, "You are the nation-builders. You are the movers of technology. You are the agents of change." The knowledge that you will gain, the fine qualities that you will imbibe and the technical skills that you will learn to apply will be your major contribution to your parents, to society, and to the nation.

We invest our trust on you. You are our safe source and we bank all our efforts on you. We create not the future instead we craft you for the future. There are strong challenges to great efforts but, always remember, great effort bears the sweet fruit of success. We want you to taste the fruit of success once and for the rest of your life, you will never rest.

"You don't have to be great to start, but you have to start to be great."

Best wishes.

Rohan Deshmukh

President

*Shriram Gramin Sanshodhan Va
Vikas Pratishthan*

Message From **Principal's Desk....**

Dear Students,

Lokmangal Agricultural Biotechnology College is an institution of academic excellence and achievement. It gives me immense pleasure to pen a few words as prologue to our in-house magazine "BIOPRIME" 2022-2023 exclusively meant for churning out the latent writing talent which bears immense potentiality of sharpening your communication skill as part of your over all personality development. I congratulate all the contributors and the editorial board for bringing out such a beautiful magazine. Empowerment of students for their all round development through education is our cherished motto.

I want that our students should be imparted an

all round education so that they become multidimensional rather than uni-dimensional. In my view, acquiring information is no longer the main focus of education; instead the main aim of education is to build the powers of human mind and spirit. We believe in providing our students an environment, rich in knowledge and supportive for their extracurricular interests. We aim to evaluate our students on the basis of their physical, mental, social, emotional and intellectual development.

Come on let's give our best and make this institution a modern temple of learning through our diligence, devotion and dedication. Wishing you all the best...!

Dr. Amol S. Shinde
Principal
Lokmangal College of
Agricultural Biotechnology

Magazine Editor Speaks....

“Trust yourself. Create the kind of self that you will be happy to live with all your life. Make the most of yourself by fanning the tiny, inner sparks of possibility into flames of achievement.”

– Golda Meir

It gives me immense pleasure, joy and satisfaction to ensure that this magazine “BIOPRIME” has successfully accomplished its objective. The reflection of the students' creativity and achievements is the epitome of the magazine. Students have put forth their ideas and thoughts that are too deep to be expressed and too strong to be suppressed. A lot of effort has gone into the making of this issue.

We hope you enjoy reading the magazine. The enthusiastic write ups of our young writers are indubitably sufficient to hold the interest and admiration of the readers. I would like to express my deep gratitude to the President of our institute Shri. Rohanji Deshmukh, Secretary Mrs. Anita Dhoble and our College Principal Dr. A.S. Shinde for their inspiration, constant support & encouragement in the creation of “BIOPRIME” magazine 2022-23.

I also thank the Editorial Board for their support and also the students for their contribution for the success of the 6th volume of “BIOPRIME”.

Ass. Prof. Umbare P. H.
Lokmangal College of
Agricultural Biotechnology

STAFF ADVISORS

Dr. A. S. Shinde

Ph.D. Plant Molecular Biology &
Biotechnology

Prof. S. R. Mahajan

M.Sc. Bioinformatics
ICAR-NET, SET

Prof. P. M. Adlinge

M.Sc. Agril. Biotechnology
ICAR NET

Prof. A. P. Sarkale

M.Sc. Agril. Biotechnology
ICAR-NET

Prof. N. S. Khune

M.Sc. Environmental Science
UGC NET, SET

Prof. P. H. Umbare

M.Sc. Mathematics
B.Ed.

Prof. S. S. Badekar

M.Sc. Agril. Biotechnology

Prof. V. A. Mane-Deshmukh

M.Sc. Plant Biotechnology

Prof. R. S. Ade

MA, M.P.Ed.

Mr. D. S. Satpute

Lab Assistant

Mr. A. D. Nanaware

Lab Assistant

Mr. M. P. Londhe

Lab Assistant

Mr. K. M. Sherikar

Accountant

Mrs. A. R. Babar

Rector

Mr. S. D. Shinde

Rector

Mr. R. S. Kulkarni

Peon

4th YEAR

FLYING BIRDS

Aditi Tirth

Akshay Waghole

Amruta Kulangi

Aniket Gonjari

Anuja Ardak

Dinesh Kodag

Harsh Raul

Krishna Muttanwar

Nikita Hiwale

Onkar Dalavi

Parmeshwar Rathod

Priyanka Jadhav

Sagar Mahale

Satvik Gund

Sayama Mulani

Shital Gosavi

Shripadraj Shinde

Tanmay Aathwale

Vaibhav Gaiwad

Vikas Garje

MEMBER OF STUDENTS COUNCIL

STUDENTS REPRESENTATIVE COMMITTEE

Nikhil
Gawade

Pranjali
Netke

Soham
Bodhale

Dhammesh
Gawali

Pratiksha
Gund

Sonali
Unhale

SPORTS COMMITTEE

Ashish
Palave
(Covener)

Kajal
Dhotre

Prof. Ramesh
Ade
(Advisor)

Shabaj
Pathan

Aarti
Khune

Sonu Ganage

CULTURAL COMMITTEE

Harsh
Ghorpade
(Covener)

Radhika
Ghughe

Prof. Poonam
Umbare
(Advisor)

Pratibha
Shinde

Durga
Deshmukh

Tushar
More

LIBRARY COMMITTEE

Shriyash
Waghmare
(Covener)

Shankar
Mote

Prof. Varsha
Mane-
Deshmukh
(Advisor)

Rohit
Sasane

Kanifnath
Gaikwad

Pratiksha
Koli

MEMBER OF STUDENTS COUNCIL

COLLEGE MAGAZINE

Darshana Shinde

Rohan Ghagare

Prof. Sayali Badekar (Advisor)

Neha Thate

Sayali Parbat

Pritam Telmore

HOSTEL COMMITTEE

Rajashree Jagdale

Gurudev Ghadage

Prof. Ashish Sarkale (Advisor)

Siddharth Zodage

Pravin Pawar

Nikita Thaware

STUDENT REPRESENTATIVE

Sayali Sonawane
Girls Representative

Pradnya Mandrupkar
N.S.S. Representative

Sayali Talekar
Sports Representative

Anshul Rathod
Cultural Representative

Students Council Academic Year 2022-23

Students Representative Committee

Sr. No.	Student Name	Year
1	Nikhil Gawade	III rd Year
2	Pranjali Netke	III rd Year
3	Soham Bodhale	II nd Year
4	Pratiksha Gund	II nd Year
5	Dhammesh Gawali	I st Year
6	Sonali Unhale	I st Year

Subject Committee

1) Sports

1	Advisor	Prof. Ramde Ade
2	Convener	Ashish Palave
3	Member	Kajal Dhotre
4	Member	Aarti Khune
5	Member	Shabaj Pathan
6	Member	Sonu Ganage

3) Library, Reading Room Activities

1	Advisor	Prof. V.A. Mane-Deshmukh
2	Convener	Shriyansh Waghmare
3	Member	Shakar Mote
4	Member	Kanifnath Gaikwad
5	Member	Rohit Sasane
6	Member	Pratiksha Koli

2) Social Gathering, Debate Elocution and Cultural Activity

1	Advisor	Prof. Poonam Umbare
2	Convener	Harsh Ghorpade
3	Member	Radhika Ghuge
4	Member	Durga Deshmukh
5	Member	Pratibha Shinde
6	Member	Tushar More

4) College Magazine

1	Advisor	Prof. Sayali Badekar
2	Convener	Darshana Shinde
3	Member	Rohan Ghagare
4	Member	Neha Thate
5	Member	Sayali Parbat
6	Member	Pritam Telmore

Subject Committee

5) Hostel, Canteen & Student Consumer Store :

1	Advisor	Prof. Ashish Sarkale
2	Convener	Rajashree Jagdale
3	Member	Gurudev Ghadage
4	Member	Kajal Dhotre
5	Member	Shreya Takale
6	Member	Pravin Pawar

Girls Representative	Sayali Sonawane
N.S.S. Representative	Pradnya Mandrupkar
Sports Representative	Sayali Talekar
Cultural Representative	Anshul Rathod

Executive & Finance Committee

1	Principal	President	Dr. Amol S. Shinde
2	Staff Member Nominated by Principal	Vice President	Prof. Sagar R. Mahajan
3	Rector	Members	Mr. Shrinivas Shinde Mrs. Anita R. Babar
4	Chairman of the Student Council	Member	Siddhant Zodage
5	Two subject committee conveners (Nominated by Principal)	Members	Prof. Pradip Adline Prof. V.A. Mane-Deshmukh
6	Student Welfare Officer	Member Secretary	Prof. Nandakishor Khune
7	Chief Accountant	Member Secretary	Mr. Krushna M. Sherikar

Educational Report Academic Year 2021-22

	Sr.	Name of the Student	Class
First Year	1.	Pratiksha Gund	First
	2.	Darshana Shinde	Second
	3.	Pratibha Shinde	Third
Second Year	1.	Siddharth Zodage	First
	2.	Pranjali Netake	Second
	3.	Durga Deshmukh	Third
Third Year	1.	Aditi Tirth	First
	2.	Amruta Kulangi	Second
	3.	Nikita Hiwale	Third
Fourth Year	1.	Priti Dange	First
	2.	Onkar Karade	Second
	3.	Gorakh Ghadage	Third

Publication

Name of Staff	Name of the Book	Topic
Miss V.A. Mane-Deshmukh	The Pharma Innovation	Morphological and molecular characterization of onion (<i>Allium cepa</i> L.) genotypes using RAPD marker

INDEX

मराठी गद्य विभाग

१. छत्रपती शिवाजी महाराज	अथर्व देवकर, ABT 3 rd Year	३
२. मातृभाषा	हर्ष घोरपडे, ABT 2 nd Year	४
३. लोकशाही मजबूत, तर देश मजबूत	राजश्री जगदाळे, ABT 3 rd Year	४
४. पर्यावरण संरक्षणातून समर्थ भारत	सायली परबत, ABT 1 st Year	५
५. भारत देशाची सर्वांगीण प्रगती आपल्या हाती	संकेत जाधव, ABT 3 rd Year	६
६. कोरोनातून सावरताना विद्यार्थ्यांच्या जबाबदाऱ्या	रोहित ससाणे, ABT 2 nd Year	७
७. नेचर आर्मी - निसर्गप्रेमी	ऋषिकेश मोरे, ABT 3 rd Year	८
८. थोडंसं आपलं, थोडंसं आपुलकीने..	शंकर मोटे, ABT 3 rd Year	९
९. अस्तित्व स्त्रीचे	शंकर मोटे, ABT 3 rd Year	१०
१०. प्लास्टिक वापराचे दुष्परिणाम	सोहम बोधले, ABT 2 nd Year	११
११. अहिल्याबाई होळकर : न्याय, करुणा आणि दूरदृष्टीने राज्य करणारी राणी	वैभव फुगटे, ABT 3 rd Year	१२
१२. आत्मनिर्भर व्हा...	सुशांत कोरे, ABT 3 rd Year	१३

मराठी पद्य विभाग

१. वास्तव	सायली प्रभात, ABT 1 st Year	१४
२. बाबा	प्रसाद नेटके, ABT 2 nd Year	१४
३. मैत्री	विकास मोटे, ABT 2 nd Year	१४
४. जगाचा पोशिंदा	आरती खुने, ABT 2 nd Year	१५
५. माझे आजोबा	सोनाली उन्हाळे, ABT 1 st Year	१५
६. नशिब	प्रतिभा शिंदे, ABT 2 nd Year	१६
७. आयुष्य जगणं हि एक कला आहे	नेहा थाटे, ABT 3 rd Year	१६
८. चारोळ्या	सोनू गंगे, ओम पवार, ABT 1 st Year	१७
	आकाश बिराजदार, देवराज जगताप	१७
	संदिप साळुंखे, अथर्व देवकर, ABT 3 rd Year	१७
९. हे परमेश्वरा मला एक घर दे	प्रितम तेलमोरे, ABT 1 st Year	१८
१०. सौंदर्य	नेहा थाटे, ABT 3 rd Year	१८
११. विझलो आज जरी मी	प्रांजली नेटके, ABT 3 rd Year	१८
१२. संधी...	सिद्धार्थ झोडगे, ABT 3 rd Year	१९
१३. न पाहिलेलं तू	अंशुल राठोड, ABT 1 st Year	१९
१४. पोटचा गोळा	सोनाली , ABT 1 st Year	२०

INDEX

१५. रक्ता रक्तात माइया शिवराय	देवराज जगताप, ABT 3 rd Year	२१
१६. रान उजाड होताना	आदित्य कदम, ABT 3 rd Year	२१
१७. कणा	प्रतिभा शिंदे, ABT 2 nd Year	२२
१८. शेतकऱ्याची व्यथा	प्रतिक्षा गुंड, ABT 2 nd Year	२२
१९. बदलते युग...	सायली तळेकर, ABT 3 rd Year	२२
२०. व्हॉट इज मॅच्युरिटी	रोहन कुटे, ABT 3 rd Year	२३
२१. नातं	सायली सोनवणे, ABT 2 nd Year	२३
२२. मैत्रीविषयी	सायली परबत, ABT 1 st Year	२३
२३. फक्त हिंमतीने लढ	निखिल गावडे, ABT 2 nd Year	२४

हिंदी गद्य विभाग

१. किसान की आत्मकथा	करण सुरवसे, ABT 1 st Year	२७
२. हमारे जीवन में शिक्षक का महत्त्व	दुर्गा देशमुख, ABT 3 rd Year	२७
३. आजादी का अमृत महोत्सव	आरती खुने, ABT 2 nd Year	२९
४. भारत विजय की ओर ।	श्रेया टकले, ABT 2 nd Year	३०
५. कोविड-१९ के बाद बदलती परिस्थिती	श्रीयश वाघमारे, ABT 3 rd Year	३१
६. पर्यावरण के मुद्दे	हर्ष घोरपडे, ABT 2 nd Year	३२

हिंदी पद्य विभाग

१. अब खून खौला है	रोहन कुटे, ABT 3 rd Year	३३
२. दोस्ती	आरती खुने, ABT 2 nd Year	३४
३. आशावादी कविता	निकिता ठावरे, ABT 2 nd Year	३४
४. वापस जा नहीं सकता	वेदांत कदम, ABT 3 rd Year	३५
५. भ्रम	शाबाज पठाण, ABT 1 st Year	३५
६. जिंदगी	ओंकार कदम, ABT 3 rd Year	३५
७. प्रेरणा	राधिका घुगे, ABT 1 st Year	३६
८. आजादी का अमृत महोत्सव	गुरुदेव घाडगे, ABT 2 nd Year	३६

INDEX

English Section

1. Dealing with Problems	Pranjali Netake, ABT 3 rd Year	39
2. Friendship	Darshana Shinde, ABT 2 nd Year	39
3. Science and Religion	Dhammesh Gawali, ABT 1 st Year	40
4. Value of Life- Research Article	Sayali Sonawane, ABT 2 nd Year	41
5. Knowledge is Power	Soham Bodhale, ABT 2 nd Year	42
6. Women's Empowerment	Pratiksha Koli, ABT 2 nd Year	43
7. Five [5] steps of Success	Vaibhav Shejul, ABT 3 rd Year	44
8. Woman a Perennial Source of Strength and Love	Ashish Palave, ABT 2 nd Year	45
9. My Father The Winner of My Heart	Shankar Mote, ABT 3 rd Year	45
10. Save Water and Save Life	Pritam Telmore, ABT 1 st Year	46
11. Dawn and Dusk	Mangesh Vidhate, ABT 3 rd Year	46
12. Mother	Darshana Shinde, ABT 2 nd Year	47
13. Flowers	Pratiksha Gund, ABT 2 nd Year	47
14. Moments : Like Never Before	Kajal Dhotre, ABT 1 st Year	48
15. DNA	Nikhil Gawade, ABT 3 rd Year	48
16. Simplicity	Sonali Unhale, ABT 1 st Year	49
17. Today's Generation	Sayali Talekar, ABT 3 rd Year	49

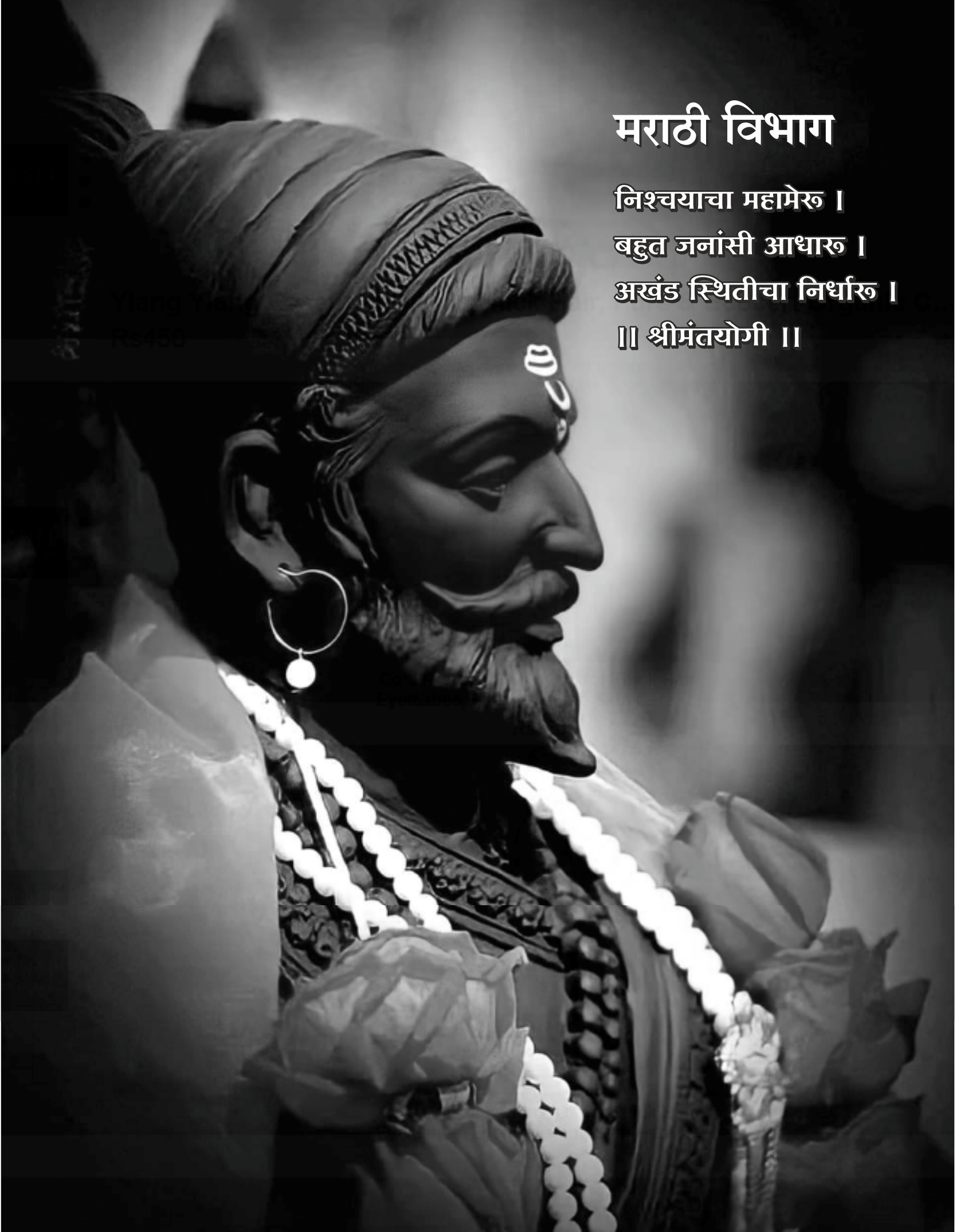
मराठी विभाग

निश्चयाचा महामेरु ।

बहुत जनांसी आधारु ।

अखंड स्थितीचा निर्धारु ।

॥ श्रीमंतयोगी ॥

संपादकीय

लोकमंगल कृषि जैवतंत्रज्ञान महाविद्यालयचे वार्षिक नियतकालिक बायोप्राईम आपल्या हातात देताना विशेष आनंद होत आहे. या अंकामध्ये प्रामुख्याने साहित्य, कला, क्रीडा, काव्य, विज्ञान, संस्कृती व संगणक इत्यादी विषयांना स्पर्श करण्यात आलेला आहे.

‘बायोप्राईम’ च्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना वैचारिक दालने पूर्णपणे खुली करण्यात आली आहे. तसेच त्यांच्या उपजत कलागुणांना वाव देण्याचा प्रयत्न केला आहे. सध्याच्या स्पर्धात्मक युगात टिकण्यासाठी व आपली वेगळी ओळख निर्माण करण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी अभ्यासाबरोबरच इतर उपक्रमात सहभागी होणे अपेक्षित आहे, ज्यामुळे विद्यार्थ्यांचा सामाजिक व वैचारिक जडण-घडण होऊन त्यांचा सर्वांगीण विकास होतो.

या नियतकालिकासाठी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. अमोल शिंदे, माझे सहकारी शिक्षकवृंद व महाविद्यालयातील विद्यार्थी ज्यांनी बायोप्राईमसाठी आपले योगदान दिले, त्यासाठी सर्वांचे आभार.

प्रा. सायली बडेकर
मराठी विभाग प्रमुख

छत्रपती शिवाजी महाराज

शिवाजी शहाजी भोसले (१९ फेब्रुवारी, १६३० - ३ एप्रिल १६८०), छत्रपती शिवाजी महाराज म्हणून प्रसिद्ध, हे एक भारतीय राजे आणि मराठा साम्राज्याचे संस्थापक होते. विजापूरच्या ढासळत्या आदिलशाहीमधून शिवरायांनी स्वतःचे स्वतंत्र राज्य निर्माण करून मराठा साम्राज्याची स्थापना केली. १६७४ मध्ये रायगड किल्ल्यावर औपचारिकपणे छत्रपती म्हणून त्यांचा राज्याभिषेक करण्यात आला. आपल्या कारकीर्दीत शिवाजी महाराजांनी मुघल साम्राज्य, गोवळकोंड्याची कुतुबशाही, विजापूरची आदिलशाही आणि युरोपियन वसाहतवादी शक्तींशी युती व शत्रुत्व दोन्ही केले. शिस्तबद्ध लष्कर व सुसंघटित प्रशासकीय यंत्रणेच्या बळावर छत्रपती शिवाजी महाराजांनी एक सामर्थ्यशाली आणि प्रागतिक राज्य उभे केले. किनारी आणि अंतर्गत प्रदेशातील किल्ल्यांची डागडुजी करण्यासोबतच त्यांनी अनेक नवे किल्लेही उभारले. शिवरायांनी शिस्तबद्ध प्रशासकीय संघटनांसह सक्षम आणि प्रगतीशील नागरी शासन स्थापन केले. त्यांनी प्राचीन हिंदू राजकीय परंपरा, न्यायालयीन अधिवेशने पुनरुज्जीवित केली.

प्रदेशातील भूभागाची इत्यंभूत माहिती, आश्चर्यजनक

वेगवान हालचाली आणि गनिमी काव्याचे तंत्र यांच्या सहाय्याने त्यांनी थोडक्या फौजेच्या सहाय्याने बलाढ्य अशा मुघल व आदिलशाही फौजांचा यशस्वीपणे सामना केला. राज्यकारभारात तत्कालीन रूढ असलेल्या पारशी भाषेऐवजी मराठी आणि संस्कृत भाषेचा वापर करण्यास त्यांनी प्रोत्साहन दिले. भारतीय

स्वातंत्र्यलढ्यात राष्ट्रवादी नेत्यांनी शिवाजी महाराजांच्या पराक्रमी कथांचा वापर लोकांना एकत्रित आणण्यासाठी आणि त्यांचे मनोबल वाढवण्यासाठी केला. शिवाजी महाराजांचा वारसा निरीक्षक आणि काळानुसार बदलत होता. परंतु त्यांच्या मृत्यूनंतर सुमारे दोन शतकांनंतर, भारतीय स्वातंत्र्य चळवळीच्या उदयाबरोबर त्यांचे अधिक महत्त्व वाढण्यास सुरुवात झाली कारण अनेक भारतीय स्वातंत्र्यसैनिकांनी त्यांना आद्य-राष्ट्रवादी आणि हिंदूंचे नायक मानले. महाराष्ट्राच्या सामाजिक

आणि राजकीय इतिहासामध्ये शिवाजी महाराजांचा मोठा प्रभाव आहे. शिवाजी महाराज हे मराठी लोकांच्या अस्मितेचा एक अविभाज्य भाग आहेत. शिवाजी महाराजांचा जन्मदिवस हा शिवजयंती म्हणून साजरा होतो.

अथर्व देवकर
ABT 3rd Year

मातृभाषा

मी माझ्या दैनंदिन जीवनामध्ये माझ्या मातृभाषेचा वापर करतो. अमृताहुनी गोड माझी मराठी भाषा असा उल्लेख अनेक अंगाने केलेला पाहायला मिळतो. मराठी भाषेमध्ये अनेक साहित्य उपलब्ध झाले आहेत पूर्वीपेक्षा आजच्या काळामध्ये मराठी मातृभाषेला अधिकच महत्त्व प्राप्त झाले आहे. तेव्हा महाराष्ट्र राज्यामध्ये नव्हे तर, आजच्या काळामध्ये माझी मराठी मातृभाषा ही महाराष्ट्र राज्याच्या बाहेर देखील बोलली जात आहे.

महाराष्ट्रात राहणाऱ्या प्रत्येक व्यक्तीला आईप्रमाणे जवळची वाटणारी आमची ही मराठी मातृभाषा आम्हाला खूपच प्रिय आहे. आज असंख्य साहित्य मराठी भाषेमध्ये उपलब्ध असल्याचे पाहायला मिळते. सुरवातीच्या काळामध्ये संतांनी लिहिलेले ग्रंथ, अभंग, पुस्तके, कथा कादंबऱ्या ह्या या सर्वांमुळे मराठी भाषेमध्ये अधिकच आमूलाग्र असा बदल घडत चालला आहे.

मराठी भाषेचे आद्य कवी मानले जाणारे शंकराचार्य यांनी आपल्या विवेकसिंधु या पुस्तकांमध्ये मराठी भाषेचा गौरव करताना सांगितले आहे की, आपल्या मराठी म्हणजेच मातृभाषेमध्ये ज्ञान मिळवण्यासाठी इतके साहित्य उपलब्ध झाले आहे की, आपल्याला

इतर कुठलेही भाषेची गरज भासणार नाही. तसेच मराठी भाषेचे कौतुक करताना संत ज्ञानेश्वर म्हणतात की, “माझ्या मराठीची बोलू कौतुके परि अमृतातेही पैजा जिंके । ऐसी अक्षरे रसिके मेळविन ।”

हर्ष घोरपडे

ABT 2nd Year

लोकशाही मजबूत, तर देश मजबूत.....

भारताला १५ ऑगस्ट १९४७ रोजी स्वातंत्र्य मिळाले व भारत देश हा लोकशाही राष्ट्र म्हणून सर्व जगात ओळखला जाऊ लागला. पारतंत्र्यातून मोकळा होताच भारतासारख्या बलाढ्य व सक्षम देशाला प्रगतीच्या वाटा मोकळ्या झाल्या. प्रगतीच्या वाटेकडे देशाची पावले वेगाने पडू लागली. उद्योगधंदे, शिक्षण, शेतीव्यवसाय, विज्ञान क्षेत्र, आरोग्य, ग्रामीण क्षेत्र या सर्वच क्षेत्रात परिवर्तन करण्याचा प्रयत्न होऊ लागला. परंतु, या प्रयत्नांचे भरघोस यश आपल्याला अजूनही मिळालेले नाही. देशाची वाढती लोकसंख्या, प्रचंड दारिद्र्य बेकारी, अनारोग्य या सर्व गोष्टी प्रगतीच्या मार्गातील मोठे अडथळे झालेले आहेत. या सर्व मुळाशी आहे अज्ञान व निरक्षरता.

भारत कृषिप्रधान देश आहे. येथील लोकांचा शेती हा मुख्य व्यवसाय आहे. शेतकरी आपल्या देशाचा आत्मा आहे, पण अजूनही इथला शेतकरी निरक्षर आहे. त्या निरक्षरतेचा फायदा सावकार घेत आहेत. त्यामुळे कर्जबाजारी होऊन आजचा शेतकरी खूप कष्ट करूनही दरिद्री आहे. याची सर्व शक्ती दारिद्र्याशी

झगडण्यात नष्ट होत आहे. आज शेतीव्यवसायातही विज्ञानाने खूप प्रगती केलेली आहे. शेती विकासाच्या नवनवीन तंत्रज्ञानाचा शोध लागला आहे. परंतु, हे नवीन तंत्रज्ञान शेतकऱ्यांपर्यंत पोहोचू शकलेले नाही. निरक्षर शेतकरी त्याच्या निरक्षरतेमुळे व अज्ञानामुळे हे तंत्र आत्मसात करू शकलेला नाही.

शेतकऱ्यांप्रमाणेच भारतातील आदिवासी व गरीब समाज ज्ञानाला वंचित राहिलेला आहे. हा समाज अजूनही रुढी, परंपरा,

श्रद्धांच्या चिखलात रुतलेला आहे. याच्या विकासासाठी अनेक योजना आहेत. यांचा लाभ निरक्षरतेमुळे व अज्ञानामुळे ते घेऊ शकत नाहीत. विज्ञानाचे क्षेत्र विकसित होऊनही वैज्ञानिक सुखसोयींचा लाभ त्यांना घेता येत नाही. या समाजातील अज्ञान जोपर्यंत नाहीसे होत नाही, तोपर्यंत आदिवासींच्या मार्गात अडथळे राहतील.

भारतात लोकशाही राज्यपद्धती आहे. आपल्या लोकप्रतिनिधींची निवड सारासार विचार करून त्यांना आपल्या लोकशाहीचा पाया भक्कम करण्याचे पूर्ण स्वातंत्र्य आहे. परंतु येथील निरक्षर लोक प्रलोभनाला बळी पडतात व आपला लोकप्रतिनिधी निवडताना चूक करतात. यातूनच भ्रष्टाचार वाढत आहे. देशाची प्रगती खुंटत आहे. तेव्हा भारतासारख्या बलाढ्य देशाच्या प्रगतीचे मार्ग सुरळीत करण्यासाठी साक्षरता प्रसाराची अत्यंत आवश्यकता आहे.

स्वातंत्र्य, समता, बंधुता, न्याय हे आपल्या राज्यघटनेचे वैशिष्ट्य आहेत. त्यामुळे देशातील सर्वांनाच विकासाच्या समान संधी मिळाल्या पाहिजेत. या देशात अजूनही कोट्यवधी लोकांच्या निवाऱ्याचा प्रश्न सुटलेला नाही, कित्येक लोक आजही अर्धपोटी राहतात. त्यांच्या अंगावर कपडे नाहीत. त्यामुळे आपण पाहिजे त्या प्रमाणात प्रगती करू शकलो नाही, हे सत्य आहे. आपल्याला जर देशात खऱ्या अर्थाने लोकशाही रुजवायची असेल, तर पहिल्यांदा येथील सर्वसामान्य जनतेचे प्रश्न सुटले पाहिजेत.. कुणीही वंचित राहू नये याची काळजी घेणे सर्वांचे कर्तव्य आहे. केवळ शासनावर अवलंबून न राहता आपण आपल्या कर्तव्याप्रति जागरूक असले पाहिजे, तरच लोकशाही सक्षम.

पर्यावरण संरक्षणातून समर्थ भारत

गुलमोहर, रेन ट्री, ग्लिरीसीडिया यासारखी परदेशी प्रजातीची झाडे लावली तर ती लवकर उमलून पडतात आणि त्याचा फायदा होण्याऐवजी तोटाच होतो. त्यामुळे आपल्या देशाच्या भौगोलिक परिस्थितीशी जुळवून घेणारे वृक्ष आपण लावले, तर त्याचा दीर्घकाळ आपल्याला फायदाच होणार आहे. रस्त्याच्या दुतर्फा असणारी झाडे अपघात होतात म्हणून किंवा रस्ता रुंदीकरणासाठी तोडून टाकणे हे मानवतेला न शोभणारे आहे. एकूणच काय तर पृथ्वीवरील प्राणवायू वाढविण्यासाठी आपणास योग्य पद्धतीने वृक्षारोपण करून 'वृक्षवल्ली आम्हा सोयरे' ही भावना सर्वसामान्य भारतीयांच्या मनात पोहोचविणे अत्यंत महत्त्वाचे आहे. तरच आपण उद्याच्या सर्वांगसुंदर भारताचे स्वप्न पाहू शकतो.

आजच्या काळात जागतिक हवामान बदल व त्याच्या परिणामाबद्दल जगभर चिंता व्यक्त केली जात आहे. भारताच्या दृष्टीने विचार केल्यास त्याचे बरेवाईट परिणाम आपल्यावर देखील होत असल्याचे दिसून येते. त्यामुळे पर्यावरण संरक्षणातून समर्थ भारताची निर्मिती कशी करता येईल, याचा प्रत्येकाने विचार करणे गरजेचे आहे. संत तुकारामांनी चारशे वर्षापूर्वी वृक्षवल्ली आम्हा सोयरे, वनचरे हा अभंग लिहून पर्यावरण संरक्षणात झाडांचे कार्य किती महत्त्वाचे, हे सांगून ठेवले आहे.. संपूर्ण जगभर पर्यावरणाच्या असमतोलाबद्दल चिंता असली तरी मात्र कोणत्याही देशात निसर्गाची थट्टा थांबलेली नाही.

विकासाच्या नावाखाली पर्यावरणाची मोठी हानी होत आहे. भारताच्या दृष्टीने विचार केल्यास समुद्रात निर्माण होणारे कमी दाबाचे पट्टे, त्यातून निर्माण होणारी वादळे, त्याचा जनसामान्यांवर होणारा गंभीर परिणाम, हिमाचल प्रदेशात होणारे भूस्खलन, महाराष्ट्र व कर्नाटकात उद्भवणारी पूर परिस्थिती दिल्लीत होणारे प्रदूषण यासारखे भयंकर प्रकार सातत्याने होत आहेत. याचे कारण म्हणजे आपण पर्यावरणाकडे केलेले अक्षम्य दुर्लक्ष.

आज आपण पर्यावरणाचे रक्षण करण्याऐवजी भक्षण करण्याच्या मानसिकतेतून जात आहोत. आपल्या देशात पाण्याचा बेसुमार वापर वाढला आहे. मोठ्या प्रमाणात झाडे तोडली जात आहेत. हे आपण कुठेतरी थांबविले पाहिजे. निसर्ग संपत्तीचे संरक्षण करणे ही आपल्या प्रत्येकाचीच जबाबदारी आहे. कारण झाडे आपल्याला प्राणवायू देतात. कोरोना काळात प्राणवायू किती महत्त्वाचा आहे, हे आपण अनुभवले आहे. झाडे लावताना आपण वड, पिंपळ, कडुनिंब, औदुंबर यासारख्या देशी झाडांचे वृक्षारोपण केले पाहिजे त्यांच्यात प्राणवायूचे भंडार असते. केवळ झाडांना लावून आपला उद्देश साध्य होत नाही. त्याचा फायदा देखील माणसांना व पर्यावरणाला होत नाही. त्यासाठी त्यांचे रक्षण करणेही महत्त्वाचे आहे.

सायली परबत

ABT 1st Year

भारत देशाची सर्वांगीण प्रगती आपल्या हाती

साक्षरतेविना विकास नाही
व्यक्तीचा पण नाही, देशाचा पण नाही

नागरिकांना साक्षर बनवून देशाचा सर्वांगीण विकास होण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी संकल्प करायला हवा. आपल्या देशांचे प्रधानमंत्री असे म्हणतात की, २०२४ पर्यंत भारतात खूप काही बदलेल. भारतात खूप प्रगती दिसेल. भारतात बेरोजगारांची संख्या कमी प्रमाणात दिसेल. आज आपल्या देशाची आर्थिक व्यवस्था मोठ्या प्रमाणात सुधारली आहे. प्रत्येक क्षेत्रात भारतातील युवापिढीचे मोठ्या प्रमाणात योगदान आहे. त्याचप्रमाणे विविध क्षेत्रात पुरुषांबरोबर महिला पण मोठ्या प्रमाणात योगदान करताना दिसतात. समर्थ भारत बनत आहे. आज माझ्या देशाची प्रगती होत आहे.

आजच्या काळात खूप सुविधा आपल्याला भेटत आहेत.

ग्रंथालय पाहिजे तशा प्रकारे सर्व उपलब्ध आहे. आपल्याला गरज आहे या सर्व सुविधांचा योग्य त्या प्रमाणात लाभ घेण्याची, म्हणून सर्वांनी नेहमी दक्ष असले पाहिजे. आपला जर विकास झाला तर देशाचा विकास नक्कीच होणार आहे. भारताची सर्वांगीण प्रगती जर घडवून आणायची असेल तर 'सर्वांच्या सामूहिक प्रयत्नांची गरज आहे. शेती, शिक्षण, विज्ञान, तंत्रज्ञान, संरक्षण क्षेत्रात आपण आत्मनिर्भर असलो पाहिजे. आपल्याला कोणत्याही कार्यासाठी विकासासाठी परकीय देशावर अवलंबून राहण्याची गरज भासू नये. आज जगातील प्रत्येक देश विकासासाठी झटत आहे. त्यात आपण कुठेही मागे पडू नये ही सर्वांची आंतरिक इच्छा आहे. मात्र, यासाठी संपूर्ण देशवासीयांनी पेटून उठले पाहिजे. विद्यार्थी, युवक यात अग्रभागी असले पाहिजेत. तरच आपल्याला देश विकासाचे स्वप्न पूर्ण करता येईल. म्हणून मित्रांनो पेटून उठा स्वतःच्या ध्येयासाठी रात्रंदिवस प्रयत्न

करा. आळशीपणा सोडून द्या. स्वतःचे जीवन कष्टाने घडवा, तरच देश सुद्धा सक्षम होईल. सक्षम भारत जगाचे नेतृत्व करू शकेल. त्याचा सर्व भारतीयांना अभिमान वाटेल.

भारताची भूमी ही १५० वर्षे इंग्रजांच्या गुलामीमध्ये होती. अथक प्रयत्नांनंतर आणि अनेकांच्या प्राणांची आहुती दिल्यानंतर भारत स्वबळावर स्वतंत्र झाला. स्वातंत्र्यानंतर भारताने अनेक क्षेत्रामध्ये प्रगती केली आहे. भारताचे नाव त्रिखंडात मानाने घेतले जाते. क्रीडा असो वा अवकाश यात्रा, भारताने सगळ्यांना मागे टाकून आपली ओळख निर्माण केली आहे. भारत आज समर्थ देशांमध्ये गणला जातो. भारताची कीर्ती विश्वात प्रख्यात आहे. काही वर्षांपूर्वी आपल्या देशात अनेक लोक निरक्षर होते, पण आता साक्षरता घराघरांत पोहोचली आहे. आधी गावांमध्ये वीज नव्हती पण आता अनेक गाव विजेने चमकत आहेत. आधी शेती करणे हा मूळ रोजगार होता, पण आता अनेक व्यवसाय लोकांना रोजगार देत आहेत. आज बघता बघता भारताने अवकाशात झेप घेतली आहे. चांद्रयान- उदा. शिक्षणासाठी संगणक, इंटरनेट सुविधा मोठ्या रूपात भारतीने भारताचे नाव थेट चंद्रापर्यंत नेले आहे. साऱ्या जगात नावलौकिक झाले आहे. आपल्या देशाला निसर्गाचीही खूप कृपा आहे. भारत भूमीवर पाणी, धान्य, झाडे, फळ, फूल, प्राणी आणि अनेक अशा अनेक गोष्टी उपलब्ध आहेत. आपला देश हा कृषिप्रधान देश म्हणून असल्यामुळे आपले जास्तीत जास्त धान्य आपल्याच देशात पिकत असल्याने नैसर्गिक आशीर्वादाने भारत समृद्ध आहे. भारत प्रत्येक रूपात समर्थ आहे. आपला देश यापुढे असाच प्रगती करत राहावा अशी आशा प्रत्येक भारतीय माणसाला आहे. असं म्हणतात की, भारत हा सोन्याची चिडिया आहे.

जेव्हा सर्व देश जगाच्या समोर होते, तेव्हा भारत हा समृद्ध होता. आपल्या देशात 'जय जवान जय किसान असे देखील घोषणा केली जाते. आपला देश प्रगतीच्या मागे लागला आहे. आता देशात शिक्षण, दवाखाने, राजनीती, सामाजिक अशा विविध उपक्रमांनी आपला देश समोरच्या दिशेने वाटचाल करताना दिसत आहे. देशाला कृषिप्रधान का म्हणतात, कारण देशात आता पण शेती मोठ्या प्रमाणात करण्यात येते. आज देशाबरोबर देशातील युवा पिढी पण प्रगती करताना दिसते.

संकेत जाधव
ABT 3rd Year

कोरोनातून सावरताना विद्यार्थ्यांच्या जबाबदाऱ्या

काय, तर आपल्याला कोरोनानंतरची नवीन जीवनशैली आत्मसात करावी लागणार आहे. त्यासाठी संपूर्ण भारतीयांनी अधिक सतर्क राहून काम करणे महत्त्वाचे आहे. आपल्या विद्यार्थ्यांवर तर अधिक मोठ्या प्रमाणावर जबाबदारी येऊन पडली आहे. आपल्यापैकी अनेक विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे उत्पन्न कमी झाले आहे. अनेक उद्योगधंदे, कारखाने बंद पडल्याने अनेकांचे रोजगार गेले आहेत. त्यामुळे आपल्याला जीवन जगत असताना बरीच कसरत करावी लागणार आहे. ऑनलाईन शिक्षण घेत

असताना जबाबदारीचे भान ठेवावे लागणार आहे. जीवनात कितीही कठीण प्रसंग आला, तरी त्याला घाबरून न जाता सक्षमपणे तोंड देण्याची क्षमता स्वतःमध्ये विकसित करणे या काळात महत्त्वाचे आहे. कोरोनाच्या काळात रोजगाराच्या संधी जवळपास संपल्यात जमा आहेत. अनेक कारणांमुळे स्पर्धा परीक्षांचे निकाल लांबणीवर पडले आहेत. त्यामुळे प्रत्येकाने धैर्य, संयम, आत्मविश्वास बाळगून मार्गक्रमण करावयाचे आहे. म्हणूनच मी सर्व विद्यार्थ्यांना एक संदेश देऊ इच्छितो की हा कठीण काळ सुद्धा निघून जाईल आणि आपले

मानवी जीवन पूर्ववत् होईल, असा मनात आशावाद कायम ठेवा. निराशेचे मळभ मनावर येऊ देऊ नका, सकारात्मक विचार ठेवा.

जगात सगळं काही सुरळीत चालू असताना एका विषाणूजन्य रोगाची साथ आली आणि त्यातून संपूर्ण जगाचे चित्र पालटून गेले. मोठ्यापासून छोट्यापर्यंत सर्वांना त्याची झळ सोसावी लागली. चीनच्या वुहान शहरातून हा विषाणू झपाट्याने जगाच्या सर्व देशात जाऊन पोहोचला. सर्व उद्योगधंदे बंदिस्त झालेत. एका विषाणूने जणू संपूर्ण जगाला वेठीस धरले. आजपर्यंत जगात मोठ्या दिमाखाने मिरविणारा अमेरिकाही यात हतबल झाला. सर्वात जास्त लोक अमेरिकेतच मृत्युमुखी पडले. त्यामुळे संपूर्ण जगावर त्याचे दूरगामी परिणाम झाले. आरोग्याच्या विविध सोयी उपलब्ध असताना देखील इंग्लंड, भारत, ब्राझीलसारख्या मोठ्या देशांना

याची मोठी झळ सोसावी लागली, जगातील सर्व क्षेत्रावर त्याचे दूरगामी परिणाम झाले. उद्योग, व्यापार, शेती यासारख्या क्षेत्रात तर भयानक संकट ओढवले. त्याचबरोबर मानवी जीवन कला, क्रीडा, साहित्य, संस्कृती व शिक्षण अशा विविध क्षेत्रामध्ये त्याचे दुष्परिणाम दिसून येऊ लागले. संपूर्ण जग ताळेबंदीच्या विळख्यात सापडले. एकूणच काय तर माणसाच्या जगण्यावर त्याचे आमूलाग्र परिणाम झाले. कोरोना विषाणू काय आहे, याचे कारण अद्यापही शास्त्रज्ञांना पुरेशा प्रमाणात कळलेले नाही. त्यापासून संरक्षणाचा

एकच मार्ग दिसून येतो, तो म्हणजे सर्वांचे विचार करा. लसीकरण अंतर पाळणे व रोगप्रतिकारक शक्ती वाढविणे. कोरोनाच्या संकटानंतर आता आपल्याला जगाकडे नव्या दृष्टीतून पाहावे लागणार आहे. जागतिकीकरणाच्या व्यवस्थेत होणारे बदल आता आपल्याला आत्मसात करावे लागणार आहेत. प्रत्यक्ष गर्दी टाळून आभासी संपर्क, डिजिटल व्यवहार अधिक वाढवावे लागणार आहेत. सत्ता, शक्ती, शासन, प्रशासन यांचे केंद्रीकरण करून कामे वाटून घ्यावी लागणार आहेत. ग्रामीण, कामगार, कष्टकरी जनतेच्या जीवनात होणारे बदल लक्षात घेऊन त्यांच्याकडे विशेष लक्ष द्यावे लागणार आहे.

रोहित ससाणे
ABT 2nd Year

नेचर आर्मी - निसर्गप्रेमी

लहानपणापासूनच पशू पक्ष्यांची आवड, त्यांच्या आवाजांच्या नकला करण्यात मिळणारा आनंद आणि निसर्गाशी असलेली ओढ यामुळे सतत निसर्गाशी एकरूप होऊन, धुंद होऊन राहण्याची माझी सवय.

पण अलीकडच्या काळात खूप बदल होत आहेत. जसा माणूस बदलत चाललाय तसा निसर्गही बदलतोय. बदलते ऋतुचक्र असो, की अचानक येणारी वादळं असोत आपल्या वरून राजाबद्दल तर सांगायलाच नको! त्यात आपण सोलापूरचे रहिवासी नेहमी ऊन आणि दुष्काळ याने त्रस्त असतो. B.Tech II ला असताना मनात विचार आला की आपण निसर्गाचे काहीतरी देणे लागतो आणि निसर्गासाठी फूल नाही तर फुलाची पाकळी म्हणून आपण काहीतरी केलं पाहिजे, आणि तेव्हा माझ्या डोक्यात जन्म झाला तो नेचर आर्मीचा. ही कल्पना मी माझ्या मित्राना बोलून दाखवली सर्वाना खूप आवडली खरंच आयुष्यात मित्राच स्थान खूप महत्त्वाच असतं. त्यांच्याशिवाय काहीच शक्य नाही. आणि मला त्यांचा खूप अभिमान आहे, की ते नेहमीच तन-मन धनाने माझ्यासोबत नेहमी ठामपणे उभे राहतात..

मागच्या वर्षी आमच्या नेचर आर्मीने खूप उपक्रम राबविले प्राण्यांच्या, पक्ष्यांच्या छायाचित्रांचे प्रदर्शन, त्याचसोबत आपल्या जैवविविधतेचे, समुद्र जगताचे दर्शन या प्रदर्शनात घडविण्यात आले. आणि महत्त्वाची बाब म्हणजे जवळपासच्या शाळांमधील २००० मुलांनी या प्रदर्शनाला भेट दिली. त्या मुलांना निसर्गाचे फायदे, प्राण्यांना आणि पक्ष्यांना जतन करण्याची गरज, आपल्यामुळे होणारे निसर्गाचे नुकसान सर्व मुलांना चित्रफिती या माध्यमातून निसर्ग रक्षणाची गरज हा विषय समजावून सांगितला. 'जागतिक चिमणी दिवस' साजरा करताना नेचर आर्मीने महाविद्यालयात ठिकठिकाणी चिमण्यांसाठी पाणपोईची व्यवस्था केली. मागच्या वर्षीप्रमाणे यावर्षी प्रदर्शनाचे आयोजन आर्मीने केले होते, आणि मुले तेवढ्याच उत्साहाने पाहण्यास आली होती. यावर्षी जागतिक वन्यजीव सप्ताह निमित्त सोलापुरातील स्मृती उद्यान येथे स्वच्छता मोहीम राबविण्यात आली आणि ह्या मोहीमेत सर्व मुले मुली न लाजता सर्व स्वच्छता केली. त्याचबरोबर नेचर आर्मीच्यावतीने पूर्ण महाविद्यालयाच्या

परिसरातील स्वच्छता करण्यात आली. आम्ही सर्व नेचर आर्मीची मुले आर्मीचे चिन्ह लावून कॉलेजमधील परिसरातील कचरा गोळा करत होतो. आम्हाला पाहून खूप सारे विद्यार्थी मित्र आम्हाला मदत करण्यास आले, तेव्हा वाटले, कोणतेही चागले. काम करताना आपण एकटे असलो तरी काम करत राहिले पाहिजे. नंतर आपोआप आपल्यासोबत सगळी माणसे जोडली जातात.

नेचर आर्मीच्यावतीने वृक्षलागवड करण्यात आली आणि आम्ही त्या वृक्षांचं रक्षण करण्याची शपथही घेतली. आता नवीन वर्ष येत आहे. त्यानिमित्त सिध्देश्वर तलाव परिसरातील सर्व झाडांवर

त्या झाडांची शास्त्रीय नावे लावण्यात येणार आहेत. जेणे करून सामान्य माणसाला त्या झाडाची ओळख झाली पाहिजे आणि त्यांना निसर्ग रक्षणाची आवड निर्माण झाली पाहिजे. हा नेचर आर्मीचा मुख्य उद्देश आहे.

भविष्यात महाविद्यालयात 'निसर्ग संरक्षण' या विषयावर जिल्हास्तरीय अधिवेशन घेण्याचा आणि सोलापुरातील सर्व वन्यजीव प्रेमींना व्यासपीठ मिळवून देण्याचा मानस नेचर आर्मीचा आहे.

माझ्या सर्व मित्रांना आणि मैत्रिणींना एवढेच सांगायचे आहे की, आपण जे आहोत ते निसर्गामुळेच, आणि त्याचे अस्तित्व टिकवून ठेवायचे असेल तर त्याला निसर्गाची काळजी घेतलीच पाहिजे. प्रत्येक युवकाने निसर्ग संरक्षणासाठी काहीना काही केलेच पाहिजे.

ऋषिकेश मोरे
ABT 3rd Year

थोडंसं आपलं, थोडस आपुलकीने ..

हा माझा पुण्यासाठीचा पहिलाच रेल्वे प्रवास होता. सोलापूर स्टेशनवर आलो. तिकिट काढलं आणि ६.३० च्या 'हुतात्मा एक्सप्रेस'न पुण्याला जाण्यासाठी जनरल कोचमध्ये जाऊन बसला. त्या चार तासाचा प्रवास मी कधीच विसरू शकत नाही. गुरुवारचा दिवस असल्यामुळे फार गर्दी नव्हती. एवढ्यात एक कुटुंब शेजारी स्थानापन्न झालं. त्यानंतर आता चार तास काय करायचे? हा प्रश्न माझ्यासमोर होता. शेजाऱ्यांशी बोलावं तर वेगळीच पंचायत कारण त्या मध्ये एका स्त्रीचा आणि दोन समवयस्क तरुणांचा समावेश होता. एखादा समवयस्क तरुण असला असता तर बोलण्यात चार तास कसे गेले असते हे मलादेखील कळले नसते. मला वाटत होते. पण मी चुकीचा होतो. पण त्यानंतर माझा बराच वेळ हा चुळबूळ करण्यात गेला आणि मी बोअर व्हायला लागलो. पण शेजाऱ्यांच्या गप्पा मात्र अगदी फॉर्माल आल्या होत्या. सहजच मी त्या गप्पांचा कानोसा घ्यावा म्हणून त्यांचे बोलणे ऐकू लागलो. आणि त्यानंतर त्या तरुणीने जे काही सांगितले ते ऐकून मी अवाक... राहिलो. तेच तुम्हांला सांगावेसे वाटले म्हणून सांगतो आहे.

ती तरुणी सांगत होती, 'दोन दिवसांपूर्वी काजलने मला त्यांच्या कॉलनीतील एक अत्यंत मनाला धक्का देणारी गोष्ट सांगितली. कॉलनीमध्ये एक प्राजक्ता नावाची मुलगी राहते. तिचे वय अंदाजे पंधरा-सोळा असेल. ती जेव्हा अकरा वर्षांची होती. तेव्हा तिच्या पप्पांनी आपल्या एकुलत्या एक मुलीचा अकरावा वाढदिवस अत्यंत थाटाने अर्थातच खूप चांगल्या पध्दतीने केला. तेव्हा तिने सहजच तिच्या वडिलांना एक प्रश्न केला होता कि तुम्ही माझ्या पंधराव्या वाढदिवसाला काय भेट देणार? तेव्हाही आतासारखा माझा वाढदिवस मोठा करणार ना?' तेव्हा तिच्या वडिलांनी तिला सांगितले की, बाळा आपण तुझा पंधरावा वाढदिवस खूप मोठा आणि छान पध्दतीने करू. तेव्हाही तुला नक्की आवडेल अशी भेट देणार, पण बाळा त्याच्या साठी अजून बराच वेळ आहे.

याच्यानंतर तीन-चार वर्षे गेली. आणि एके दिवशी अचानक प्राजक्ता खेळता खेळता चक्कर येऊन पडली. तिला तातडीने हॉस्पिटलमध्ये नेण्यात आले. आणि तपासणी झाल्यानंतर डॉक्टरांनी सांगितले की तुमच्या मुलीच्या हृदयात होल आहे. Heart Transplant करावे लागेल. तिच्याकडे वेळ खूप कमी आहे. पण डॉक्टर हे सर्व जेव्हा सांगत होते सर्व प्राजक्ताने ऐकले आणि तिच्या पप्पांना म्हणाली, 'पप्पा सांगाना, डॉक्टर अंकल काय म्हणाले मी मरणार आहे का? सांगा ना पप्पा,

तेव्हा तिचे पप्पा म्हणाले, 'नाही बाळा, मी तुला काहीही होऊ देणार नाही. तुला काहीही होणार नाही, तुझा विश्वास आहे ना पप्पांवर एक बाप आपल्या मुलीला जरी धीर देत असला तरी त्याच्या अंतःकरणात काय चालले असेल कल्पना देखील करवत नाही. त्यानंतर लगेचच चार-पाच दिवसांत प्राजक्ताचे ऑपरेशन करण्यात आले. पूर्णपणे बरी होऊन ती घरी आली आणि आपल्या बेडरूममध्ये जेव्हा गेली तेव्हा तिला एक चिठ्ठी दिसली. त्यात लिहिले होते.

माझी सोनू, जर तू हे पत्र वाचत असशील तर माझ्या म्हणण्यांप्रमाणे सर्व काही ठीक आहे. एके दिवशी तू विचारलं होतं ना! की, तुम्ही माझ्या पंधराव्या वाढदिवशी काय भेट द्याल ? तेव्हा मी तुला म्हटले होते की, त्याला अजून बराच वेळ आहे. पण बेटा आता तू पंधराची झाली असणार. तुला नक्की आवडेल अशी भेटवस्तू द्यायचे आपल ठरलं होतं ना आपले बाळा इतके दिवस तू माझ्या हृदयात राहत होतीस आता मीच तुझ्या हृदयात राहण्यासाठी आलो आहे. बाळा, तुझ्यामध्येच आहे. बाळा, मला खात्री आहे.

तुला ही भेट नक्कीच आवडणार. तुझा लाडका पप्पा!

हे सर्व ऐकल्यानंतर माझ्या हृदयाचा ठोकाच चुकला. अक्षरशः या गोष्टीचा विचार करून मी दोन तीन दिवस झोपलोच नाही.

खरच आहे मित्रांनो, बापाची माया ही सांगून कळत नाही. पण आज आपण आपल्या समाजात पाहत आहोत की मुले कशी आपल्या आईवडिलांना समाजापुढे मान खाली घालायला भाग पाडत आहेत. ना राहिला आहे वडिलांचा मान ना स्वाभिमान! अरे, एका पित्याने आपल्या मुलीसाठी आपले हृदय दान केले आणि आपण म्हणतो माझ्या वडिलांनी माझ्या साठी काहीच केलं नाही. असं विचार करणाऱ्यांनो लाज वाटायला पाहिजे तुम्हांला त्याच्याबद्दल सांगून कळण्यासारखे नाही तर अनुभवच घ्यावा लागतो. फक्त आपण ते अनुभवून घेण्याचाच प्रयत्न करत नाही. हा किस्सा लिहिण्यामागे एकमेव कारण म्हणजे, आपल्या आई-वडीलांवर भरपूर प्रेम करा. तुम्हांला सुखी ठेवण्यासाठी तुमच्या नकळत त्यांनी खूप त्याग केले आहेत. आपण मोठे झाल्यावर आपल्या कामांत एवढे व्यग्र होतो की आपले त्यांच्याकडे दुर्लक्ष होते. त्यांना पुरेसा वेळ देऊ शकत नाही. त्यांना पुरेसा वेळ आणि काळजीपूर्वक वागणूक द्या. जय हिंद!

शंकर मोटे

ABT 3rd Year

अस्तित्व स्त्रीचे (वैचारिक)

‘स्वातंत्र्यदेवतेची विनवणी’ नावाची कविता वीस वर्षांखाली लिहिली होती. त्या दोन ओळी खास पुरुषांना उद्देशून होत्या. ‘समान मानव माना शिला, तिची अस्मिता खुडू नका, देवी म्हणूनी भजू नका वा दासी म्हणूनी पिटू नका. काय अपेक्षा आहे तिची? फक्त आपुलकीचे दोन. बोल प्रेमाचा दृष्टीक्षेप व नवऱ्याची संरक्षणाची सावली ते पण शेत खायला लागलं, तर जायच कुठं, पाहायच कुणाकडे ?

(मुलगी जन्माला आली त्यावेळेस ती आई-वडिलांसाठी राणी असते, लग्नानंतर ती त्या घरची लक्ष्मी असते आणि काम करताना फक्त बाई असते अशी मिळून ती राणीलक्ष्मीबाई होते. आईबाप, घरदार सोडून पूर्ण भूतकाळ सोडून तिने कशाच्या भरवशावर, कोणाच्या विश्वासावर नवीन वर्तुळात प्रवेश करायचा? लग्न झाल्यावर युगात स्टोव्हचा भडका होतो, कपडे धुताना विहिरीत पाय घसरतो आणि एका कोमेजलेल्या, शिकलेल्या अबलेचा जीव जातो. आई-बाप येतात. नातेवाईक मध्यस्थी करतात. पण बहुतेक ठिकाणी आर्थिक आधारावर तोडगा निघतो. क्वचित ठिकाणी गुन्हेही दाखल होतात...

एखाद्या मुलीच्या आईने असे भीषण चटके सोसले आहेत. ती आपल्या मुलीला जीवनाची लढाई लढण्यास बळ देते. नवरा मेल्यावरही एखादी स्त्री वाघीण बनून आपल्या लेकरांचा सांभाळ करते. या जगातील लोक स्त्री एकटी असल्यास तिच्याकडे चित्रविचित्र नजरेने पाहत असतात. तरीही ती स्त्री आपल्या चारित्र्याला धक्का न लागू देता राहते. स्वावलंबीपणे जगत असते. सासरकडची मंडळी त्या स्त्रीला ही काय इथे राहते, पळून जाते असे टोमणे देतात. पण ती निमूटपणे सहन करते लेकर लहानाची मोठे होतात. उच्चशिक्षित होऊन स्वावलंबीपणाने जीवन जगतात. मग तेच लोक त्या स्त्रीचे गुणगान गातात. कारण काळ पालटलेला असतो. ज्यावेळी तिला मदतीची गरज असते. त्यावेळी तिला टोमणे मारण्यात सर्व पटाईत असतात. माणुसकी विसरतात.

आम्ही तर म्हणे. आमच्या संस्कृतीचंच पालन करीत

आहोत. त्या घर सांभाळतात. प्रजनन करतात, म्हणूनच त्या पूजनीय आहेत. म्हणूनच त्याचं संरक्षण करायचं आहे.. लहानपणी बापानं, तरुणपणी नवऱ्यानं व म्हातारपणी मुलानं तिची जबाबदारी घ्यायची आहे. तिचं स्वतःचं काय आहे? तिला देणं ठाऊक आहे. तिची काय ओळख आहे ? काय आहे? तिला हवा आहे बँक बॅलन्स तो नवऱ्याच्या प्रेमाचा, तिला पाहिजे आहे क्रेडिट कार्ड असे नाही तर ढेकर देताना मुलाने आई, किती छान स्वयंपाक केलास गं अशा आपुलकीच्या उद्गारांचा. तिची अस्तित्वाची एक सोनेरी किरणांची लेकरं. ती म्हातारपणी नातवंडात हरवते. त्याच्या हसण्या, खेळण्यात हरवते आणि असं सगळ्यांसाठी झिजता झिजता ती एक दिवस विरून जाते. पण जाताना सोडून जाते. तो पुण्याईचा मंद सुवास, आपल्या मागे आपल्या कुटुंबाचं भलं चिंतणारा आशीर्वादाचा संथ झिरपणारा झरा.

म्हणूनच अभ्यास आणि अभ्यास, कष्ट आणि कष्ट हाच उपाय आहे सक्षमीकरणाचा व सुरक्षित होण्याचा मी स्वतःच्या पायावर खंबीरपणे उभे राहिले, तरच हे प्रश्न निश्चित स्वरूपात सुटणार आहेत. हे मुलींनी ठामपणे स्वतः मनावर बिंबवणं आवश्यक आहे. त्यामुळे चौकट मोडायची गरज आहे. नाजूक, साजूक, गृहलक्ष्मी, अबला, सौंदर्यवती, रूपगर्विता ही सगळी टायटल्स झुगारून घ्यायची आहेत. व स्वतःला कणखर, आत्मनिर्भर, खंबीर, स्वावलंबी, सक्षम, शक्तीशाली बनवायचं आहे. त्यासाठी एकच अट आहे ती म्हणजे अभ्यास, महत्वाकांक्षा, श्रम, प्रयत्न आणि पराकाष्ठा.

म्हणूनच ए. पी. जे. डॉ. अब्दुल कलाम सारखं सांगायचे की, मंझिले उन्ही को मिलती है, जिन के सपनो मे जान होती है ! यूँही पंख होने से कुछ नहीं होता, हौसले से उडान होती है ! ध्येय मोठं ठेवायचं, उंच ठिकाणी गर्दी नसते.

जय हिंद!

शंकर मोटे

ABT 3rd Year

प्लास्टिक वापराचे दुष्परिणाम

प्लॅस्टिकच्या अतिवापराने केवळ मानवच नाही तर संपूर्ण जीवसृष्टीतील प्रत्येक सजीव बाधित होणार आहे. हे ध्यानात घेऊन आपण प्रत्येकाने प्लास्टिक मुक्तीसाठी एक कार्यकर्ता या नात्याने पुढे होऊन प्लॅस्टिक मुक्तीचा ध्यास घेणे ही एक काळाची ज्वलंत आणि निगडीची गरज बनली आहे. हे प्रत्येकाने आवर्जून लक्षात घेतले पाहिजे. प्लॅस्टिक ही आज आपल्याकडे एक भयानक व भेडसावणारी समस्या होऊन बसली आहे. ही समस्या सोडवायची असेल तर आपल्याला पावले उचलावीच लागतील. तरच प्लास्टिक मुक्त भारत होऊन जाईल.

चला तर मग आपण आज प्लास्टिक मुक्तीची प्रतिज्ञा करूया. मी प्लॅस्टिकचा वापर अत्यंत मर्यादित स्वरूपात करेन बाजारात गेलो तर स्वतःची सुती कापडाची पिशवी घेऊन जाईल. ज्यामुळे आपोआपच भाजी विक्रेत्यांकडून आपल्याला दिले जाणारे प्लॅस्टिकचे साठे पडून राहतील. परिणामी आपल्या घरी प्लास्टिक येणार नाही. कचऱ्यात प्लास्टिक जाणार नाही. याची काळजी आपोआपच घेतली जाईल.

दुसरे महत्वाचे म्हणजे मी प्लॅस्टिकच्या बाटल्यांचा वापर पिण्याच्या पाण्यासाठी करणार नाही हे प्रत्येकाने दृढपणे ठरवले पाहिजे. आज आपण पाहतो की जिथे तिथे पाणी पिण्यासाठी प्लास्टिकच्या पाण्याच्या बाटल्यांचा वापर केला जातो. या बाटल्या सगळीकडे पडलेल्या दिसतात. कचरावेचक त्या बाटल्या उचलतात परंतु सर्वच काही बाटल्या उचलल्या जात नाहीत. त्या पर्यावरणामध्ये सोडल्या जातात आणि पर्यावरणाची न भरून येणारी हानी होते. याशिवाय प्लास्टिकची बाटली पाण्याला वापरल्यामुळे प्लॅस्टिकचे कण आपल्या शरीरामध्ये जातात. प्लास्टिकचे आरोग्यावर होणारे परिणाम अतिशय घातक असतात. ते आपल्या आरोग्यावर प्राणघातक परिणाम करतात. म्हणून प्लॅस्टिकच्या बाटल्यांऐवजी स्टील, तांबे यासारख्या धातूंच्या बाटल्या आपण वापरल्या पाहिजेत.

प्लॅस्टिक मुक्त भारत ही आजच्या २१ व्या शतकात भारत अमृत महोत्सव स्वतंत्र्य दिन साजरा करत असताना अतिशय

महत्वाची स्थिती मानली पाहिजे. शिक्षण, प्रबोधन, विविध समाजमाध्यमे याद्वारे जाणीव जागृती करून प्लॅस्टिक वर मोठा घनाघाती घाव घालण्याची गरज आहे. हे प्लॅस्टिक आपल्या दैनंदिन वापरातून कायमची हद्दपार करणे हेच आपले महत्वाचे कर्तव्य आहे. म्हणून प्लॅस्टिकला पर्यावरणस्नेही असा पर्याय आज आपण दिला नाही तर उद्याचे भविष्य अंधारमय असणार आहे; यात शंकाच नाही. तात्पर्य असे की प्लॅस्टिक मुक्त भारत म्हणजे खरे स्वातंत्र्य

मानता येईल.

प्लास्टिक मुक्त भारतासाठी केवळ समाज प्रबोधन करून चालणार नाही. तर यासाठी भारताने कठोरतम कठोर कायदे निर्माण करून त्यांची अंमलबजावणी कठोरतम पद्धतीने केली पाहिजे. कायदे येतात आणि जातात. लोक पळवाटा काढून त्या कायद्यांना निष्प्रभ करतात. परंतु प्लास्टिक विषय कठोर कायदे केवळ करून भागणार नाही आणि त्यातील पळवाटा शोधणे असते तर अत्यंत चुकीचे ठरेल. मानवाला आपल्या भवितव्याचा विचार अधिक विधायक पद्धतीने करायचा असेल; तर अशा कायद्यांची अंमलबजावणी ही प्रत्येकाने आपल्या पुढच्या पिढ्यांसाठी नक्कीच केली पाहिजे. हे सर्व उद्याच्या प्लॅस्टिक मुक्त भारतासाठी अतिशय गरजेचे आहे.

सोहम बोधले
ABT 2nd Year

अहिल्याबाई होळकर : न्याय, करुणा आणि दूरदृष्टीने राज्य करणारी राणी

अहिल्याबाई होळकर ही एक उल्लेखनीय राणी होती जिने माळवा राज्यावर राज्य केले, जे आताच्या मध्य प्रदेश राज्यात आहे, १८ व्या शतकात. तिची शहाणी आणि न्याय्य शासन, तिच्या प्रजेच्या कल्याणासाठी केलेले प्रयत्न आणि कला आणि स्थापत्यकलेचे संरक्षण यासाठी तिला स्मरणात ठेवले जाते. या निबंधात, आम्ही भारताच्या इतिहासात तिच्या राजवटीच्या महत्त्वाचा तपशीलवार विहंगावलोकन देऊ, राज्यकारभार, समाज, संस्कृती आणि धर्म यांच्यावर तिच्या प्रभावाची चर्चा करू.

१. शासन

अहिल्याबाई होळकर एक कुशल प्रशासक होत्या ज्यांनी अनेक धोरणे आणि सुधारणा अंमलात आणल्या ज्यामुळे त्यांच्या प्रजेला फायदा झाला. तिने सतीची प्रथा रद्द केली, ज्यामध्ये विधवांना त्यांच्या पतीच्या चितेवर जिवंत जाळले जात असे आणि तिने सार्वजनिक विहिरी आणि पाण्याच्या टाक्यांची व्यवस्था केली जेणेकरून तिच्या प्रजेला शुद्ध पाणी मिळावे. तिने विधवा आणि अनाथांना आर्थिक मदत देखील दिली आणि गरिबांना वैद्यकीय सेवा देण्यासाठी तिने रुग्णालये आणि दवाखाने स्थापन केले.

अहिल्याबाईंचा विश्वास होता की आपल्या लोकांचे रक्षण करणे आणि त्यांना प्रदान करणे हे तिचे कर्तव्य आहे आणि ती तिच्या सुलभतेसाठी आणि प्रजेच्या चिंता ऐकण्याच्या तिच्या इच्छेसाठी ओळखली जात होती. ती एक धर्माभिमानी हिंदू होती, पण तिने धर्म, जात, लिंग या आधारावर भेदभाव केला नाही. तिने तिच्या सर्व प्रजेला समान आदर आणि सन्मानाने वागवले आणि सामान्य चांगल्या गोष्टींना प्रोत्साहन देण्यासाठी ती वचनबद्ध होती.

अहिल्याबाई एक सक्षम लष्करी सेनापती देखील होत्या ज्यांनी बंड आणि उठावांना तोंड देत आपल्या राज्याची स्थिरता राखली. तिच्या प्रजेने आणि तिच्या समवयस्कांनी तिचा आदर केला होता आणि तिचे राज्य शांती आणि समृद्धीने चिन्हांकित होते.

२. समाज

अहिल्याबाई होळकरांच्या राजवटीचा भारतीय समाजावर मोठा प्रभाव पडला. स्त्रिया आणि गरिबांच्या हक्कांना चालना देण्यासाठी ती एक ट्रेलब्लेझर होती आणि तिने तिच्या सर्व विषयांना अन्न, पाणी आणि आरोग्य सेवा यासारख्या मूलभूत गरजा मिळतील याची खात्री करून काम केले. लोकांच्या कल्याणाला चालना देणे हे राज्यकर्त्यांचे कर्तव्य आहे असा तिचा विश्वास होता आणि हे ध्येय साध्य करण्यासाठी तिने धोरणे

आणि सुधारणा अंमलात आणल्या.

३. संस्कृती

अहिल्याबाई होळकर या कला आणि स्थापत्यशास्त्राच्या संरक्षक होत्या आणि त्यांच्या कारकिर्दीत कलात्मक आणि सांस्कृतिक अभिव्यक्तीची भरभराट झाली. तिने अनेक मंदिरे आणि सार्वजनिक इमारतींचे बांधकाम केले, ज्यात महेश्वर किल्ल्याचा समावेश होता, ज्याने तिच्या कारकिर्दीचा बराच काळ निवासस्थान म्हणून काम केले. ती तिच्या संगीताच्या प्रेमासाठी ओळखली जात होती आणि तिने शास्त्रीय भारतीय संगीताच्या विकासाला प्रोत्साहन दिले.

अहिल्याबाईंच्या कलेच्या संरक्षणामुळे भारताच्या समृद्ध सांस्कृतिक वारसाचे जतन आणि संवर्धन करण्यात मदत झाली. तिने ओळख आणि आपलेपणाची भावना वाढवण्यासाठी कला आणि संस्कृतीचे महत्त्व ओळखले आणि या परंपरा भावी पिढ्यांपर्यंत पोहोचवल्या जातील याची खात्री करण्यासाठी तिने काम केले.

भारतात शतकानुशतके चालत आलेली रानटी परंपरा अहिल्याबाईंनी बंद केली. तिने स्त्रियांचे मूळ मूल्य आणि प्रतिष्ठा ओळखली आणि त्यांनी त्यांचे हक्क आणि कल्याण वाढवण्यासाठी काम केले. तिने विधवा आणि अनाथांना आर्थिक मदत देखील केली, ज्यांना भारतीय समाजात अनेकदा दुर्लक्षित केले गेले.

अहिल्याबाईंच्या राजवटीचा गरिबांच्या जीवनावर लक्षणीय परिणाम झाला. ज्यांना परवडत नाही त्यांना वैद्यकीय सेवा देण्यासाठी

तिने रुग्णालये आणि दवाखाने स्थापन केले आणि गरजूंना आर्थिक मदत केली. भारतीय समाजात गरिबी ही एक प्रमुख समस्या असल्याचे तिने ओळखले आणि त्याचे परिणाम कमी करण्यासाठी तिने काम केले.

४. धर्म

अहिल्याबाई होळकर एक धर्माभिमानि हिंदू होत्या आणि त्यांचा असा विश्वास होता की राज्यकर्त्यांचे कर्तव्य आहे की ते कोणत्याही धर्माचे

असोत त्यांच्या प्रजेचे कल्याण करणे. तिने तिच्या सर्व प्रजेच्या श्रद्धा आणि परंपरांचा आदर केला आणि तिने धर्माच्या आधारावर भेदभाव केला नाही. अहिल्याबाईंच्या कारकिर्दीत अनेक मंदिरे आणि तीर्थस्थाने बांधली गेली, जी पूजा आणि समाजाची केंद्रे होती.

वैभव फुगटे

ABT 3rd Year

आत्मनिर्भर व्हा...

विषय समजण्यासाठी एका छोट्याशा गोष्टीने सुरुवात करू या आपल्या मनाची ताकद समजण्यासाठी शास्त्रज्ञांनी एक प्रयोग करायचे ठरविले. त्यासाठी त्यांना हवा होता एक कैदी ज्याला मृत्युदंडाची शिक्षा झालेली असावी. योगायोगाने असा कैदी मिळाला. त्यांनी कैद्याला सांगितले, आम्ही तुला फाशी ऐवजी वेगळी शिक्षा देणार आहोत. आम्ही तुला अंधार खोलीत सोडणार आहोत आणि त्यामध्ये विषारी साप साडणार आहेत. तो साप तुला चावणार आणि तू मरणार. हे त्या कैद्याने ऐकले. ठरलेल्या दिवशी त्या कैद्याला अंधाच्या खोलीत डांबण्यात आले आणि त्यात आधीच बसलेल्या व्यक्तीने त्या कैद्याला दोन सुया टोचल्या. ज्या एकदम साध्या सुया होत्या. परंतु, मित्रांनो त्या सुयांनी त्या कैद्याचा मृत्यू झाला. जेव्हा त्या कैद्याचे पोस्टमार्टम करण्यात आले तेव्हा त्याच्या शरीरात विष सापडले.. आता विचार करा मित्रांनो, हे विष आले कुठून? आता आपण विषयाकडे वळू, जीवनात आपल्याला आत्मनिर्भर व्हायचे असेल तर आजच आपल्या मनाला खूप मजबूत असायला हवे. मन कमजोर बनवू नये. बघा आपले ध्येय कुठेही असो. आपल्या मनाने जो निश्चय केला, तो खूप स्ट्रॉंग असायला हवा. त्या कैद्याने विचार इतका स्ट्रॉंग केला की, त्याच्या शरीराने स्वतःच विष तयार केले. सांगायचे हे आहे की, आपण जो सकारात्मक किंवा नकारात्मक आदेश आपल्या मनाला देतो, तशी परिस्थिती आपल्यासमोर निर्माण करतो. म्हणून मला वाटते की, आपल्याला जीवनात आत्मनिर्भर व्हायचे असेल तर मनाने मजबूत व्हा. कारण कोणताही व्यक्ती मनाने कमजोर असेल तर शरीर मजबूत

आत्मनिर्भर भारत

असूनही काहीही फायदा नाही. त्यामुळे मित्रांनो, जीवनात विचार बदला तुमचे आयुष्य बदलेल. जर तुमच्या समोर पाण्याने अर्धा भरलेला ग्लास असेल, तर माझा अर्धा ग्लास रिकामा आहे, हे म्हणण्याऐवजी माझा अर्धा ग्लास भरलेला आहे, हे म्हणावे.. संकटांना संधी समजून वाटचाल करावी. कारण संधी येईल तेव्हा आम्ही आत्मनिर्भर बनू असा विचार या वेगवान युगात करणे मूर्खपणाचे ठरेल. नाही का? तर चला मित्रांनो, नव्या उमेदीने, नव्या उत्साहाने आपण पुढे जाऊ या, यशस्वी होऊ.

समर्थ मी समर्थ भारत

जीवनातले तारुण्य मी पाहिले आहे संघर्षाच्या लाटा पण मी अनुभवल्या आहे.. जीवनाच्या संघर्षाशी लढून मी माझ्या सामर्थ्यावर उभी आहे... जीवनात संकटावर हार मानणे हा पर्याय नाही हार मानून जीवन जगणे अनेकाने थांबवले आहे... पण जीवनात संकटावर संघर्ष करून सामर्थ्याच्या बळावर, हिमतीच्या जोरावर प्रवर्तनाच्या वाटेवर, इच्छाशक्तीच्या जोरावर बळावर समाजात मानणाऱ्या वाईट रुढी, परंपरांवर विजय मिळविणार आहे... या परंपरांना नवीन पिढी बळी पडणार नाही... यासाठी प्रयत्न करणार आहे... तारुण्यातील पिढीला थांबवणार आहे. कारण या समाजात मानणारे अनेक रुढी परंपरांनी अनेकांचे जीवन संपवले आहे... माझ्या सामर्थ्यावर मी समर्थ भारत घडवणार आहे...

सुशांत कोरे

ABT 3rd Year

वास्तव

झाडावरून गळलेलं पान,
अन त्याभवती
दाटलेला चिखल ..
वास्तवात सुंदर फुले
पाहणाऱ्या आपणांस
त्याची काही ना दखल

सायली प्रभात
ABT 1st year

बाबा

काल उशीला हात लावला
ओली जरा ती भासली
सतत हसणाऱ्या बाबांची
आसवं कोणाला दिसली ?

चालायला शिकवते आई
बाबा घट्ट धरलेल बोट
तहानलेल्या घशाला
बाबा अमृताचा घोट

कुशीत आईच्या शिरल्यावर
ती अंगाई रोज गाते
बाबांना मिठी मारायलाच
आयुष्य निघून जाते

प्रसाद नेटके
ABT 2nd year

मैत्री

मैत्रीचं करावं तरी कसं वर्णन...
जिला नसतंच मर्यादांचं बंधन..

मैत्री म्हणजे.. जणू सुंदर स्वप्न पहाटेच
मंद दरवळणं प्राजक्ताचं

ग्रीष्माच्या काहिलीत झुळूक वाऱ्याची
शरदाच्या रम्य रात्री बरसात चांदण्याची

जगण्याच्या कळोळात सुरेल गाणी
एकसुरी जीवनात मधुर तराणे

खरखत्या माळावर मेळ साजिऱ्या फुलांचा
अंधारल्या वाटेवर प्रकाश इंद्रधनु रंगांचा

मैत्री म्हणजे सोहळा आनंदाचा
अमूल्य ठेवा निरपेक्ष प्रेमाचा

मैत्रीच्या अशा जपलेल्या स्मृती मनात
देतील जगण्यास ऊर्जा कळीण काळात

विकास मोटे
ABT 2nd year

जगाचा पोशिंदा

पोशिंदा सान्या या जगाचा
फिरतो अनवाणी पायानं
साथीला त्यांच्या दिसभर,
बैल मात्र नावानं...
कष्टाची ती भाकर,
मेहनतीचा तो घास,,
काळ्या मातीला ही फुठला हा अश्रूंचा बांध
न कसली तक्रार न कसली मौज,
बळीराजाची करतो पूर्ण तो हौस..

आजकाल लोकांचा सुप्त चाललाय हात,
बळीराज्याला मात्र बैलचं देती साथ...

अख्या जगाचा पोशिंदा शेतकरी,
शेतकऱ्याचं मायबाप (बैल) तेवढं कष्टकरी,
कष्टाची ही सवय न्यारी,

राब राब त्यांने राबाव,
गोड मात्र भाकरी,
सर्वाना लागाव...

बळीराज्याच्या तो यार खास,
आयुष्यभर झिजून ही त्याला लागली नाही आस..

आरती खुने
ABT 2nd year

माझे आजोबा

तुमच्या अनुभवातून तुम्ही दाखवली नवी दिशा
बालपण घडवून माझे दिली माझ्या जीवनाला नवी आशा

आजोबा तुम्ही आपल्या घराचा कणखर कणा
झाकून टाकतात आम्हा नातवंडांचा आगाऊपणा
आहेत हट्टी इतके की त्यांना वृद्ध बाळच म्हणा

आजोबा म्हणजे म्हातारपणातून आलेला लहानपणा
आजोबा आहेत खजीना आम्हा नातवंडांचा..
गोष्टींचा आठवणींचा आणि खोडकर म्हणींचा
मुलापेक्षा जास्त लाड आम्हा नातवंडांचा

आमच्या यशाची आजोबांना सदा वाटते कमाल
त्यात खूप आहेत कष्ट जे त्यांनी घेतले काल
आई बाबांपासून वाचवणारी एकमेव ढाल
असे माझे आजोबा आहेत खूपच कमाल

सोनाली उन्हाळे
ABT 1st year

नशिब

जीवन हा एक प्रवास आहे
चालत राहणे कर्तव्य आहे
काय आपणास मिळेल पुढे,
हा तर नशिबाचा भाग आहे

कधी आनंद तर कधी दुःख
हा ऊन सावलीचा खेळ आहे.
आंबट, गोड नात्यांची इथे
एक चविष्ट भेळ आहे.

आयुष्य खूप सुंदर आहे
जगता येणं महत्वाचे आहे.
अडचणी सर्वांनाच आहेत.
मात करणं महत्वाचे आहे

आयुष्यास नको होऊ निराश,
खरंच इतकं ते कठीण नाही,
हे दिवस ही बदलून जातील ,
स्थिर जगात असे काहीच नाही

जीवन हा एक प्रवास आहे
नशिब त्याचा एक भाग आहे

प्रतिभा शिंदे
ABT 2nd year

आयुष्य जगणं हि एक कला आहे.

कसं जगायचं हे ज्याचं त्याने ठरवायचं..

दुख सगळ्यांनाच असतात, दुखाला हसत जगायचं कि
दुखात पिचत जगायचं हे ज्याचं त्याने ठरवायचं....

उद्याच्या चिंता सगळ्यांनाच असतात
पण उद्याची शाश्वती कोणालाच नसते,
उद्यासाठी आज मरायचं कि आजच्या दिवसात
संपूर्ण आयुष्य जगायचं हे ज्याचं त्याने ठरवायचं....

समाजात जर आपलं अस्तित्व टिकवायच असेल तर स्पर्धा अटळ आहे.
पण हि स्पर्धा दुसऱ्याशी आहे कि स्वताशी हे ज्याचं त्याने ठरवायचं

समाज हा दुसऱ्याची निंदा करण्यासाठीच असतो, कोणासाठी जगायचं?
स्वतासाठी कि समाजासाठी हे ज्याचं त्याने ठरवायचं....

आयुष्यात सुखाचेही चार क्षण येतात, टिचभर सुखात सुख मानायचं कि
सुख वाटून वाढवायचं हे ज्याचं त्याने ठरवायचं...

कोणाच्यातरी आदर्शावर जगायचं कि स्वताचा आदर्श सोडून जायचं
हे ज्याचं त्याने ठरवायचं...

प्रत्येक सामान्य माणसात काहीतरी असामान्य गोष्ट असतेच,
सामान्य म्हणून जगायचं कि असामान्य म्हणून हे ज्याचं त्याने ठरवायचं...

जगण्यासाठी किडे-मुंग्याही जगतात हो सावज म्हणून जगायचं कि
शिकारी म्हणून हे ज्याचं त्याने ठरवायचं..

नेहा थाटे
ABT 3rd year

चारोळ्या

ध्येयासाठी आतोनात प्रयत्न करा,
जगाने तुम्हाला वेडे म्हटले तरी चालेल,
कारण वेडेच लोकं इतिहास घडवतात,
आणि शिकलेली लोकं तो इतिहास वाचतात.

सोनू गंगे

ABT 1st year

वळून कोणी पाहिलं नाही म्हणून
माळावरच्या चाफ्याचं अडलं नाही
शेवटी पानांनीही साथ सोडली
पण पट्ट्यानं बहरणं सोडलं नाही.

आकाश बिराजदार

ABT 3rd year

छत्री पावसाला थांबवू शकत नाही
पण पावसात थांबण्याचे धाडस नक्की देऊ शकते,
तसेच आत्मविश्वास यशस्वी होण्याची खात्री
देऊ शकत नाही पण
संघर्ष करण्याची प्रेरणा नक्की देऊ शकतो.

ओम पवार

ABT 1st year

हरलात तरी चालेल फक्त जिंकणारा
स्वतःहून म्हटला पाहिजे हा खेळ
आयुष्यातील सर्वात कठीण खेळ होता.

देवराज जगताप

ABT 3rd year

तुझ्या माझ्या मैत्रीत काय गुपित लपलय
तुझ्या माझ्या मैत्रीने फक्त आपलेपण जपलय
नात्यांचे स्नेह बंध कोण शोधत बसलय
जीवा पेक्षाही फुलासारखे मी मैत्रीला जपलय

संदिप साळुंखे

ABT 3rd year

समुद्रातलं सगळं पाणी कोणत्याही जहाजाला बुडवू शकत नाही
पण त्या जहाजानं जर ते पाणी आत येऊ दिलं
तर ते जहाज बुडल्याशिवाय रहात नाही
तसंच जगातले सगळे नकारात्मक विचार तुम्हाला हरवू शकत नाहीत
जोवर तुम्ही त्यातल्या एकालाही तुमच्या मनात प्रवेश देत नाही.

अथर्व देवकर

ABT 3rd year

हे परमेश्वरा मला एक घर दे

जरी नसलं मोठं वीस खोल्यांचं
जरी नसलं महागड्या टाईल्सचं
जरी नसला पलंग महागड्या फर्निचरचा
जरी नसला प्लायवूडचा दरवाजा आणि खिडक्या
जरी नसलं बनलं अंबुजा, बिल्पासून
तरी असावं दोन-चार खोल्यांचं
जिथं स्वप्नांची गाढ झोप असावी
जिथं असावा झापाचा दरवाजा आणि खिडक्या
जिथं हवेने कायम खेळावं
जिथं सुर्यनारायणानं रोज झाकून बघावं
जिथं कायम पाण्यानं खळखळत रहावं
जे बनावं चिखल मातीनं अन् शेणानं सारवलेलं
असं घर मला दे, आणि हो परमेश्वरा
जिथं असावा तुझ्यासाठी देव्हारा अन्
आईबाबांसाठी सहारा अन् निवारा

प्रितम तेलमोरे
ABT 1st year

सौंदर्य

सुंदर, सुंदर डोळ्यात, काजळ नको घालू
काजळ तुझ्या सौंदर्याने, लागले आहे लाजू
तुझे सौंदर्य पाहण्यासाठी, रात्र आसुसलं की,
चंद्र तुझ्याकडे पाहतो, म्हणून चांदणी आहे रुसलेली
तुझ्या सौंदर्याने, सुर्य ढगाआड लपला आहे
तुझ्या सौंदर्याचा प्रकाश, सुर्यानेच जपला आहे
तुझ्या सौंदर्याने, कुजबुजु लागले तारे
तुझ्या सौंदर्याची तारिफ, करत आहेत वारे

नेहा थाटे
ABT 3rd year

विझलो आज जरी मी

विझलो आज जरी मी,
हा माझा अंत नाही...
पेटेन उद्या नव्याने
हे सामर्थ्य नाशवंत नाही...॥

छाटले जरी पंख माझे,
पुन्हा उडेन मी,
अडवू शकेल मला,
अजुन अशी भिंत नाही...

माझी झोपडी जाळण्याचे,
केलेत कैक कावे...
जळेल झोपडी अशी,
आग ती ज्वलंत नाही...

रोखण्यास वाट माझी,
वादळे होती आतूर...
डोळ्यात जरी गेली धूळ,
थांबण्यास उरत नाही...

येतील वादळे, खेटेल तुफान
तरी वाट चालतो...
अडथळ्यांना भिवून अडखळणे,
पावलांना पसंत नाही...

प्रांजली नेटके
ABT 3rd year

संधी...

माणसाने नेहमी चांगली संधी
शोधत बसू नये,
कारण आज जी आहे ना तीच
सर्वात चांगली संधी आहे....

जर तुम्ही उडू शकत
नसाल तर पळा...
जर तुम्ही पळू शकत
नसाल तर चाला...
जर तुम्ही चालू शकत
नसाल तर रांगा...
पण काहीही झाले तरी
तुम्ही पुढे जात राहिले पाहिजे...

वळून कुणी पाहिलं नाही म्हणून
माळावरच्या चाफ्याचं अडलं नाही
शेवटी पानांनी ही साथ सोडली
पण पट्ट्याचं बहरणं सोडलं नाही !

आपली काळजी करणाऱ्या माणसाला
गमावू नका, एखाद्या दिवशी जागे व्हाल
तेव्हा कळेल कि तारे मोजण्याच्या
नादात चंद्रच गमावला

काही करायचं असेल तर
स्वतःच्या हिमतीवर करा
उद्या, कोणी म्हणायला नको
हिला मी मोठ केलं...

सिद्धार्थ झोडगे
ABT 3rd year

न पाहिलेलं तू

तुझ्या प्रेमातलं निश्चित्यानंद, असं अनागाध असंख्य आहे,
तूच अजून जाणारो निश्चल भाग्याचं अजेय रहस्य आहेस ।
सगळ्यांनी विसरलेलं प्रेम काहीही कामी नाही,
तुझी सर्वांची एकटीस झालेली आहे, ती दबावणारी भागिनी आहेस ।

चिरंजीवी प्रेम क्रीडा, तूच प्रेमाचं रत्नदीपक आहेस,
पण तिच्या प्रेमातलं अवगुण, ती सोहळीवरील बटासलेली मोहिनी आहेस ।
तू ज्याच्या प्रेमातलं रंग ढगांना भरलं, तिचा प्रेम तू समजणारी आहेस,
पण ती तरी ज्याच्यात गाढं काही साठवलेले, ती सवय आता संपवणारी आहेस ।

प्रेमा तू जीवाचे आधार तसेच जाणारे नातं आहेस
तिच्यावर तू स्वप्न प्रतिष्ठान ठेवलं, ज्याची अपूर्णता अनन्य आहे ।
तू क्षणात तिच्या आठवणींचं जीवनाचं ताप एकत्र केलं,
पण ती चालली दूर, आता तू तिच्या प्रेमातून भिन्न झालेला आहेस ।

प्रेमाचा एक बांध ते त्या एकेच्या हृदयाची भेट,
तू दूरविलेली तेथेच अभिशाप आहेस, तेथेच तिच्याबरोबर स्वप्न जगे ।
पण तुझं प्रेम न जाणतानाच जग, तिच्याच प्रेमामुळे जगायला हवं,
तू एकट्यानेही प्रेमात झोपलेलं कधीही न पाहिलीस मला
तुझ्यावर प्रेम करतो मी आणि करत असताना सुद्धा न पाहिलेलं तू ॥

अंशुल राठोड
ABT 1st year

पोटचा गोळा

लेकीकडून दुःख मला
कधीच नाही मिळालं
चिमणी कधी मोठी झाली
काहीच नाही कळालं...

पोरगी जाणार म्हणलं की
पोटाचा उठतो गोळा
अंधरुणावर पडतो पण
लागत नाही डोळा...

खरंच माझं लेकरु आता
मला सोडून जाईल
अंगण वसरी गोठा सारं
सुनसुन होईल...

दारी सजतो मांडव
पण उरात भरते धडकी
मला आता सोडून जाणार
चिमणी लाडकी...

सुर सनईचे पडता कानी
डोळा येते पाणी
आठवत राहतात छकुलीची
बोबडी बोबडी गाणी....

भरलेल्या मांडवात बाबा
कहाणी सांगत असतात...
कल्याण झालं म्हणत
म्हणत डोळं पुसत असतात...

पुन्हा-पुन्हा लेकीकडे
बाबा पाहतो चोरुन
कितीही समजुत घातली
तरी डोळे येतात भरुन...

हुंदके म्हणजे काय असतात
पहिल्यांदा कळतं
कौलारुच्या छपरावरती
बापाचं मन गळतं...

सरी मागुण सरी येऊन
डोळे वाहत राहतात
चिऊ काऊच्या गोष्टी ऐकत
चिमण्या उडून जातात

लेकीचा सांभाळ करा म्हणून
बाप हात जोडत असतो
डोळ्यामध्ये पाणी आणून
केविलवाणे पाहत असतो

लेक लावतो वाटी पण
बाप जातो तुटून
हुंदका जरी दाबला तरी
काळीज जातं तुटून तुटून

पोटचा गोळा दिल्यानंतर
पापणी काही मिटत नाही
किती हे डोळे पुसले तरी
पाणी काही आटत नाही

रक्ता रक्तात माझ्या शिवराय

जिजाऊ माझ्या शिवरायांची माय वं
रक्ता रक्तात माझ्या शिवराय वं
रक्ता रक्तात माझ्या शिवराय वं

मातीचा देवारा केला,
कधी बी तुटणार
हृदयातलं नाव तुमचं,
कधी नाय मिटणार

तुमीच आमचं दैवत हाय वं
रक्ता रक्तात माझ्या शिवराय वं

जवळ राहून एकमेकांचा केला जातो घात
तुमीच देवा शिवराया द्यावी मला साथ
तुमीच माझा बाप, माझी माय वं
रक्ता रक्तात माझ्या शिवराय वं

हारले तुमचे दुश्मन, आले तुम्हा शरण
तुमच्या चरणी देवा, मागतेत मरण
माझा शिवबा शिवभक्तांचा हाय वं
रक्ता रक्तात माझ्या शिवराय वं

जिजाऊ माझ्या शिवरायांची माय वं
रक्ता रक्तात माझ्या शिवराय वं

जय जिजाऊ । जय शिवराय ॥

रान उजाड होताना

रान उजाड होताना
गाव भणंग, उदास
व्याकुळल्या डोळ्यांतून
क्षीण पावसाचे भास ।

ढग भाकड, चुकार
आता कोण उरे वाली ?
एका पावसासाठी
माती भिकारीण झाली
दिस कासावीस होतो
रात टाकते उसासे
दैवगतीच्या खेळात
सारे उलटेच फासे ।

दुःख अनागोंदी झाले
सुख झाले परागंदा
आसवांच्या पाण्यावर
काय पिकणार यंदा ?

कणा

'ओळखलत का सर मला', पावसात आला कोणी
कपडे होते कर्दमलेले केस सावरती पाणी
क्षणभर बसला, नंतर हसला, बोलला वरती पाहून;
गंगामाई पाहुणी आली, गेली घरट्यात राहून
माहेरवाशीण पोरीसारखी चार भिंतीत नाचली
मोकळ्या हाती जाईल कशी बायको मात्र वाचली
भिंत खचली, चूल विझली, होते नव्हते नेले,
प्रसाद म्हणून पापण्यांमध्ये पाणी थोडे ठेवले
कारभारणीला संगे घेवून सर, आता लढतो आहे
पडकी भिंत बांधतो आहे चिखलगाळ काढतो आहे
खिशाकडे हात जाताच हसत-हसत उठला
पैसा नको सर, लय एकटेपणा वाटला
मोडून पडला संसार तरी मोडला नाही कणा
पाठीवरती हात ठेवूनी नुसते लढ म्हणा;

- कुसमाग्रज

संकलित - प्रतिभा शिंदे

ABT 2nd Year

शेतकऱ्याची व्यथा

राबतो मी शेतात हेच माझं काम
इतकं करुन मिळत नाही तरी माझा दाम

दिवसभर शेतामध्ये गाळतो मी घाम
खुर्चीमध्ये बसुन भ्रष्ट खातोय बदाम

भ्रष्ट पुढाऱ्याच्या हाती आमचा लगाम
पूर्वकाळी शेतकऱ्याचा होतसे सन्मान

आजकाल शेतीमध्ये राहिला ना राम
कष्ट करा किती पण मिळे फक्त छदाम

महागाई पण आता वाढली बेफाम
पोटासाठी सावकाराला करतो सलाम

कष्ट करुन पाठीची माझ्या मोडली कमान
इतकं करुन मिळत नाही तरी माझा दाम

प्रतिक्षा गुंड

ABT 2nd Year

बदलते युग...

मिडी गेली, साडी गेली
फ्रॉक तर दिसेनासा झाला
बघता-बघता अवघ्या महाराष्ट्राचा
पंजाब होऊन गेला...

कुंकू गेलं, टिकली आली
तिही न्हानी घरात गेली
आणि अवघी न्हानी
सुहासिनी झाली

बाबा कधीच गेला,
बिचाऱ्या आईनं अंथरुन धरलं
काल जन्माला आलेलं मुल
मम्मी-पप्पा बोलू लागलं

फेटा राहिला कार्यापुरता
गांधी टोपीचे दिवस सरत आले
पंचविशीच्या पोरांचे
केस फार पिकु लागले

गावात रंगलेला गप्पांचा पार
कधीचाच ओस पडला
हिंडता-फिरताना माणूस
एकटाच बोलू लागला

यंत्र-आणि तंत्रामुळे
कष्ट फारच कमी झाले
धकाधकीच्या जिवनात
मरण बाकी स्वस्त झाले.

कॉम्प्युटर आणि इंटरनेट मुळे
जग फारच जवळ आले
माणसांच्या या गर्दीत
माणूसपण हरवून गेले...

अहो असा कसा हा
फॅशनचा जमाना आला
एवढी गर्दी असूनही
माणूस एकटाच राहिला...!

सायली तळेकर

ABT 3rd Year

What is Maturity ?

१. Maturity is ...
जेव्हा तुम्ही जगाला बदलवण्याचा नाद सोडून देता आणि स्वतःच्या सर्वांगीण विकासावर भर देता.
 २. Maturity is ...
जेव्हा तुम्ही लोकांना ते जसे आहेत तसेच स्विकारता..
 ३. Maturity is ...
जेव्हा तुम्हाला समजायला लागते कि, जीवनात प्रत्येक जण आपापल्या जागी बरोबर असतो.
 ४. Maturity is ...
जेव्हा तुम्ही घेण्यापेक्षा देण्यावर जास्त भर देता
 ५. Maturity is ...
जेव्हा तुम्ही नात्यामधल्या अपेक्षा सोडून देता आणि त्याजागी भावना स्विकारता.
 ६. Maturity is ...
जेव्हा तुमचं आत्मिक सुख नेमकं कशात आहे ते तुम्हाला समजतं.
 ७. Maturity is ...
जेव्हा तुम्ही स्वतः किती हुशार आहात हे जगाला पटवून द्यायच्या भानगडीत पडत नाहीत...
 ८. Maturity is ...
जेव्हा तुम्ही दुसऱ्याकडून स्तुती अथवा शाबासकी मिळण्याची अपेक्षा न ठेवता काम करता.
 ९. Maturity is ...
जेव्हा तुम्ही स्वतःची तुलना दुसऱ्याशी करणे सोडून देता
 १०. Maturity is ...
जेव्हा तुम्ही स्वतःमध्ये रममाण होता
 ११. Maturity is ...
जेव्हा तुम्हाला गरज आणि हव्यास यातील फरक स्पष्टपणे जाणवतो...
 १२. Maturity is ...
जेव्हा तुम्ही आत्मिक सुखाचा संबंध भौतिक गोष्टींशी जोडणे सोडून देता
- Wishing all a happy matured life

रोहन कुटे

ABT 3rd Year

जातं

तुझं सोबत असणं
तप्त उन्हातल्या सावलीसारखं...
आल्हादणारं...

वसंतातल्या गुलमोहराप्रमाणे
अलवारं फुलणारे

असचं असतं नातं मैत्रीचं
सहवासाच्या चांदण्यात मनमुराद खुलणारं...

सायली सोनवणे

ABT 2nd Year

मैत्रीविषयी

तळपत्या उन्हात
थोडासा गारवा हवाय
खळखळत्या सागराला
थोडासा विसावा हवाय
मनातील भावनांना
रेशमी बंधाची साथ हवीय
तळपत्या पतंगाला
दीपकाची हाथ हवाय
आजच्या निराशेला
उद्याची आशा हवीय
पण वाटेवरून चालताना मला
फक्त मैत्रीची साथ हवीय.

सायली परबत

ABT 1st Year

फक्त हिंमतीने लढ

घरटे उडते वादळात
बिळा, वारुळात पाणी शिरते
कोणती मुंगी ? कोणतं पाखरू
म्हणून आत्महत्या करते ?

प्रतिकूल परिस्थितीत ही वाघ
लाचारीने जगत नाही.

शिकार मिळाली नाही म्हणून
कधीच अनुदान मागत नाही

कष्टकऱ्यांची जात आपली
आपणही हे शिकलं पाहिजे
पिंपळाच्या रोपासारखं
पाषाणावर टिकलं पाहिजे

कोण करतो सांगा त्यांना
पुरस्काराने सन्मानित
तरीही मोर फुलवतो पिसारा
अन् कोकीळ गाते मंजुळ गीत.

घरकुलासाठी मुंगी करत नाही अर्ज
स्वतःच उभारते वारुळ
कोण देतो गृहकर्ज ?

हात नाहीत सुगरणीला
फक्त चोच घेऊन जगते
स्वतःच विणते घरटे छान
कोणतं पॅकेज मागते ?

कुणीही नाही पाठी
तरी तक्रार नाही ओठी
निवेदन घेऊन चिमणी
फिरते का कोणत्या योजनेसाठी ?

मधमाशीची दृष्टी ठेव
फुलांची काही कमी नाही
मधाच्या पोळ्यासाठी मित्रा
कोणती रोजगार हमी नाही

घाबरू नको कर्जाला
भय, चिंता फासावर टांग
जिव एवढा स्वस्त नाही
सावकाराला ठणकवून सांग

काळ्या आईचा लेक कधी
संकटापुढे झुकला का ?
कितीही तापला सुर्य तरी
समुद्र कधी झुकला का ?

घरधन्याच्या संरक्षणासाठी
धावून येतो कुत्रा
लाईफ इन्शुरन्स काढला का
असं विचारत नाही मित्रा.

राब राब राबून बैल
कमावून धन देतात
सांगा बरं कुणाकडून
ते निवृत्ती वेतन घेतात ?

निर्धाराच्या वाटेवर
टाक निर्भीडपणे पाय
तु फक्त विश्वास ठेव
पुन्हा सुगी देईल धरणी माय

निर्धाराने जिंकू आपण
पुन्हा यशाचा गड
आयुष्याची लढाई
फक्त हिंमतीने लढ...
फक्त हिंमतीने लढ...

निखिल गावडे

ABT 2nd Year

SPORTS & ANNUAL PRIZE DISTRIBUTION

NSS ACTIVITIES

वडकबाळ येथे राष्ट्रीय सेवा योजना कॅम्पचे उद्घाटन करताना

वडकबाळ येथे राष्ट्रीय सेवा योजना कॅम्प समारोप समारंभ

ग्रामस्वच्छता करताना महाविद्यालयाचे विद्यार्थी

योगा करताना महाविद्यालयाचे विद्यार्थी

उमा बिराजदार यांच्या गोशाळेला भेट देताना महाविद्यालयाचे विद्यार्थी

प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांना नृत्य शिकविताना महाविद्यालयाचे विद्यार्थी

नृत्य स्पर्धेच्या दरम्यान टिपलेले छायाचित्र

वृक्षारोपण करताना महाविद्यालयाचे विद्यार्थी व ग्रामस्थ

GUEST LECTURE

College Alumni Mr. Pratik Dudhal

College Alumni Mr. Omkar Chintalwad

College Alumni Miss Bhakti Jadhav

College Alumni Miss Amruta Kulangi

Guest Lecture of Mr. Samadhan Nagane
Under NSS Camp

Guest Lecture of Dr. Prakash Dhage
Under NSS Camp

संपादकीय

किसी राष्ट्र के भविष्य को आकार देने का प्राथमिक उत्तरदायित्व तीन लोगों पर है- माता, पिता एवं शिक्षक । शिक्षा क्षेत्रसे जुड़े हर व्यक्ति की सर्वप्रथम कर्तव्य है कि हम समाज के लिए आदर्श, उपयोगी तथा नैतिक मूल्यों से युक्त इकाई का निर्माण करें । इस पुनीत कार्य के लिए हमारे पास सबसे सशक्त संसाधन हैं - हमारे विद्यार्थी; जो सकारात्मक प्रेरणा प्राप्त करके निरंतर कुछ नया और उपयोगी सीखने को तत्पर हैं । छात्रों को स्वयं को जानने के लिए बायोप्राइम एक अच्छा माध्यम हैं । हमारे छात्र चुस्त एवं युवा होने के नाते कई नई चीज़ें सीखने में माहिर है। छात्रों ने अपनी सृजनात्मकता तथा अपने विचारों को बायोप्राइम के माध्यम से एक गवाह के रूप में प्रदर्शित किया है। बायोप्राइम छात्रों द्वारा किये गए गतिविधियों का तथा महाविद्यालय के विकास का एक मनोरम दृश्य प्रकट करता है। हमारे सहयोगी प्राध्यापक तथा हमारे छात्र इन सभी लोगो के प्रति हम उनके सहयोग और अथक परिश्रम के लिए आभारी, कृतज्ञ ।

प्रा. आशिष सरकाळे

हिंदी विभाग

किसान की आत्मकथा

मैं एक किसान हूँ, मुझे गर्व है कि मेरा जन्म भारत में हुआ है, जहाँ किसानों को काफी सन्मान दिया जाता है। मुझे लोग अन्नपूर्णा भी कहते हैं क्योंकि मैं लोगों को जीवन जीने के लिए अन्न प्रदान करता हूँ। मेरा जन्म एक किसान के गरीब घर में हुआ है। बचपन से ही मैं अपने बैल, हल और मिट्टी के साथ खेल कर बड़ा हुआ हूँ। मेरा जीवन सरल नहीं है। मैं १२ महीने काम करता हूँ ना धूप देखता हूँ और ना ठंड और बरसात।

मेरे पिताजी बहुत गरीब थे, इसलिए मैं कभी शिक्षा ना ले सका। लेकिन बचपन से खेतों में काम करके मैं काफी कुछ सीख गया हूँ। कुदरती आपदाओं की वजह से मेरे जीवन में काफी मुश्किलें आ जाती हैं। लोगों को दो वक्त की रोटी देने वाला मैं किसान कभी-कभी एक वक्त की रोटी के लिए तरस जाता हूँ।

तकनीकी में बढ़ोतरी होने के कारण आज खेती करना काफी सरल हो गया है। साथ साथ किसानों के लिए सरकार द्वारा कई योजनाएं भी बनाई गई हैं, जिसके चलते आज किसान का जीवन थोड़ा सरल हो गया है। हमारा व्यवसाय ऐसा है, जिसमें कभी बेईमानी नहीं की मैं पूरी निष्ठा और ईमानदारी से अपने काम के प्रति

समर्पित हूँ। इतनी मेहनत करने के बाद भी मेरे जीवन यापन के लिए मुझे काफी संघर्ष करना पड़ता है।

जीवन में इतनी कठिनाइयों के बावजूद भी मैं काफी खुश हूँ। क्योंकि भगवान ने मुझे जन्म इस धरती पर रहने वाले प्राणियों के लिए भोजन की व्यवस्था करने के लिए चुना है।

करण सुरवसे
ABT 1st Year

हमारे जीवन में शिक्षक का महत्व

किसी भी व्यक्ति के जीवन में शिक्षक उसके भविष्य का निर्माता होता है। वह अपने परिश्रम के माध्यम से किसी भी व्यक्ति के जीवन को सवार सकता है। शिक्षक एक माली की भांति होता है और हम पुष्प की भांति होते हैं, वहीं विद्यालय एक बगीचे के समान होता है। झांसी जहाँ शिक्षको अपने परिश्रम के द्वारा उस छात्र रूपी फूल को अपने सानिध्य में बड़ा करता है और हमारे जीवन के प्रत्येक मोड़ पर कोई ना कोई शिक्षक की भूमिका निभाता है। वह चाहे माता-पिता हो या फिर हमें कठिन समय में मार्गदर्शन करने वाला कोई भी व्यक्ति हो सकता है।

हमारे जीवन में शिक्षक का स्थान

हमारे जीवन का शिक्षक का बहुत ही बड़ा स्थान है। एक शिक्षक के लिए एक विद्यार्थी कोरे कागज की तरह होता है। जिसमें को किसी भी प्रकार से ढाल सकता है। एक शिक्षक के परिश्रम के

द्वारा ही हममें से कई लोग वकील, डॉक्टर, अधिकारी या सैनिक या कोई वैज्ञानिक बनता है। शिक्षक हमेशा अपने अंदर की क्रोध और घृणा को किनारे कर सहनशीलता और अच्छे व्यवहार के माध्यम से

हमारे जीवन में मार्गदर्शन करते हैं। शिक्षक को एक ईश्वर की भांति ही माना गया है। उसका पद हमेशा आदरणीय होता है। इसलिए हम इतना जरूर कर सकते हैं कि हम उनका सम्मान करें।

वास्तव में देखा जाए तो गुरु को ईश्वर के समान ही दर्जा प्राप्त रहता है। उनका स्थान सदैव आदरणीय ही रहेगा। प्राचीन काल में विद्यार्थी गुरुकुल से शिक्षा प्राप्त करके सभी प्रकार से सफल और परिपक्व होने के पश्चात गुरु दक्षिणा देकर गुरुकुल से लौटे थे। यह वही समय था जब इन विद्यार्थियों को वेद, शास्त्र पुराण, मानवीय मूल्य, सामाजिक जीवन का ज्ञान सिखाया जाता था। लेकिन समय के बदलने के साथ-साथ स्थिति में भी बदलाव आते गए। आज स्थिति बिल्कुल अलग है आज विद्यार्थी को केवल कुछ पाठ्यक्रम पर आधारित ज्ञान देकर परीक्षा उत्तीर्ण करने के पश्चात परिपक्व मान लिया जाता है। बाकी के कुछ नैतिक जीवन से संबंधित मूल्यों व अपने परिवार से भी सीखते हैं इस प्रकार माता-पिता भी उनके लिए एक शिक्षक के समान ही होते हैं।

आज सब लोग शिक्षक दिवस पर केवल भाषण देते हैं लेकिन शिक्षकों के देय शिक्षा को भूल जाते हैं। सोशल मीडिया पर शिक्षकों के बारे में कुछ पोस्ट डालते हैं और भूल जाते हैं। लोग शिक्षकों से सीखने के बजे उन्हें भूलते जाते हैं।

स्कूल में छात्र शिक्षक दिवस के अवसर पर खूब जश्न मनाते हैं और शिक्षकों का सम्मान करते हैं, बहुत अच्छी बात है पर इसमें भी शिक्षक के पाठों का पालन नहीं करते। किसी भी शिक्षक को खुशी तभी मिलती है जब एक छात्र अच्छा इंसान बन जाता है और अपने कैरियर और बिजनेस में सफल हो जाता है। वैसे सभी शिक्षक शिक्षा में समान नहीं हैं और सभी छात्र भी आधुनिक युग में शिष्य और गुरु की तरह नहीं हैं। जोकि की कुछ शिक्षक महान होते हैं जो हमेशा अपने छात्रों के दिलों में कई सालों तक रहते हैं।

शिक्षक की भूमिका विद्यार्थी जीवन में बहुत महत्वपूर्ण है। इसी बात को समझते हुए अध्यापक की कुछ उत्तर दायित्व है जिन्हें निभाना उनकी एक आवश्यक जिम्मेदारी है।

जैसे बच्चों का हृदय बहुत कोमल और नाजुक होता है। - बिना केवल शिक्षक बल्कि अपने आसपास के वातावरण से भी काफी कुछ सीखते हैं।

वे इस बात का ध्यान देते हैं कि शिक्षक के हाव भाव किस प्रकार के होते हैं। उनके बोलने का लिहाज भी उन्हें प्रभावित करता

है। उनका भाषा प्रयोग अपने बच्चों पर अमित प्रभाव छोड़ता है। उनकी मृदु बानी उन्हें सदैव आकर्षित करती है। अंतः अध्यापक को अपने क्रोध, अहंकार और लोग को बच्चों के समक्ष कभी प्रदर्शित नहीं करना चाहिए क्योंकि यह मानव के सबसे बड़े शत्रु कहलाते हैं!

आदर्श अध्यापक के गुण

आज हमारे समाज ऐसे अनेक उदाहरण हैं जो अध्यापक की परिभाषा को पूर्ण करने में भूमिका अदा करते हैं। अध्यापक में अच्छे और श्रेष्ठ गुणों का भंडार होता है। या समय का सदुपयोग करते हैं इनके लिए समय अमूल्य होता है और इसलिए समय का पालन करते हुए अपना प्रत्येक कार्य योजना अनुसार करते हैं। यह समय का पालन करते हुए अपने प्रत्येक कार्य को अपने योजना अनुसार ही करते हैं। यह समय की उपयोगिता को ध्यान में रख कर के अपना ज्ञान प्रदान करते हैं। इनमें नम्रता और श्रद्धा के भाव भरे होते हैं। क्रोध और घृणा इनके लिए उचित नहीं होता, एक अच्छा शिक्षक में सहनशीलता, सही व्यवहार को अपनाकर के बच्चों को सही शिक्षा प्रदान कर उनका मार्गदर्शन करना होता है। यह उनके भविष्य को उज्ज्वल बनाते हैं उन्हें बेहतर इंसान बनाते हैं यह अनुशासन प्रयोग बनते हुए बच्चों को अनुशासन का महत्व सिखाते हैं।

शिक्षक की लोकप्रियता का कारण

एक शिक्षक हमें बिना किसी स्वार्थ के सफलता का रास्ता दिखाता है। शिक्षक एक अच्छे व्यवहार और नैतिक के व्यक्ति के लिए बहुत ही अच्छी तरह से विद्यार्थी को शिक्षित करता है। शिक्षक विद्यार्थी को अकादमी रूप से बेहतरीन बनाते हैं और जीवन में हमेशा अच्छा करने के लिए प्रोत्साहित करते हैं।

एक शिक्षक कभी भी अपने अच्छे और बुरे विद्यार्थी में भेदभाव नहीं करता उसके लिए सभी विद्यार्थी एक समान होते हैं। एक शिक्षक अपने प्रयासों से कमजोर बच्चों को भी समझदार बना देता है और उसे प्रगति के मार्ग पर ले आता है। एक महान शिक्षक अपने विद्यार्थी को गुणवत्तापूर्ण शिक्षा देने के लिए अपना पूरा जीवन व्यतीत कर देता है।

दुर्गा देशमुख

ABT 3rd Year

आजादी का अमृत महोत्सव

भारत की आजादी के ७५वें वर्ष पर देश आजादी का अमृत महोत्सव मना रहा है। यह भारत सरकार की एक पहल है। ये अमृत महोत्सव भारत के उन लोगों को समर्पित है, जिन्होंने भारत को अपनी विकासवादी यात्रा में लाने में महत्वपूर्ण भूमिका निभाई है। भारत को ब्रिटिश शासन के २०० सालों के राज से आजाद करवाने के लिए न जाने कितने भारत माँ के बेटों ने अपनी जान गंवा दी। देश की आजादी का ये दिन हमारे आजादी के नायकों के त्याग, तपस्या और बलिदान को याद करने का दिन है।

आजादी का अमृत महोत्सव क्या है?

स्वतंत्र भारत का वर्ष २०२२ का ७६वां स्वतंत्रता दिवस है, क्योंकि हमारे देश को आजादी मिले ७५ साल पूरे हुए है। इसीलिए ये भारत की आजादी की ७५वीं वर्षगांठ होगी, जिसे भारत सरकार ने आजादी का अमृत महोत्सव नाम दिया है। हमारे देश को आजादी १५ अगस्त सन १९४७ को मिली थी और इसी दिन हमारे देश का तिरंगा झंडा भी लहराया गया था। इसलिए तकनीकी रूप से अगर देखा जाए, तो देश का पहला स्वतंत्रता दिवस इसी दिन था। इसके बाद १५ अगस्त सन १९४८ को भारत का दूसरा स्वतंत्रता दिवस मनाया गया था और आजादी की पहली वर्षगांठ थी। इस गणित के हिसाब से १५ अगस्त २०२२ को देश की आजादी की ७५वीं वर्षगांठ होगी यानी कि भारत की आजादी के ७५ साल पूरे होंगे और ७६वां स्वतंत्रता दिवस मनाया जाएगा यानी कि हमारा देश स्वतंत्रता के ७६वें साल में प्रवेश करेगा।

आजादी का अमृत महोत्सव क्यों मनाया जाता है?

आजादी का अमृत महोत्सव देश को मिलने वाली आजादी का जश्न है, जिसे हर २५ साल में बड़ी ही धूमधाम से मनाया जाता है। आजादी के अमृत महोत्सव का दिन भारत पर मर-मिटने वाले उन शहीदों और बलिदानियों को याद करने के लिए मनाया जाता है, जिन्होंने हमारे देश को अंग्रेज़ी हुकूमत से आजाद करवाया और भारत को आजाद भारत बनाने की खातिर अपना सब कुछ देश को कुर्बान कर दिया।

आजादी का अमृत महोत्सव का उद्देश्य

आजादी के अमृत महोत्सव के मुख्य उद्देश्य निम्नलिखित हैं-

- लोगों के दिलों में देशभक्ति की भावना को जगाना।

- पूरे देश में देशभक्ति की भावना को ज़्यादा से ज़्यादा फैलाना।
- भारत के उन लोगों और सिपाहियों को याद करना, जिन्होंने भारत को आजाद करवाया।
- देश की युवा पीढ़ी को आजादी का महत्व समझाना।
- देश के सभी लोगों के बीच भारतीय राष्ट्रीय ध्वज तिरंगा के बारे में जागरूकता पैदा करना और हर घर में तिरंगा लगाने को बढ़ावा देना।

आजादी का अमृत महोत्सव की थीम क्या है?

आजादी के अमृत महोत्सव की कुल पांच थीम हैं, जो इस प्रकार हैं-

१. स्वतंत्रता संग्राम
२. विचार ७५
३. संकल्प ७५
४. एक्शन ७५
५. उपलब्धियां ७५

हर घर तिरंगा अभियान

हमारे देश को आजादी मिलने के बाद पहली बार १५ अगस्त सन् १९४७ को झंडा लहराया गया था। आजादी का अमृत महोत्सव के उपलक्ष में भारत सरकार ने हर घर तिरंगा अभियान भी

चलाया हुआ है। 'हर घर तिरंगा' आजादी का अमृत महोत्सव के तत्वावधान में लोगों को तिरंगा घर लाने और भारत की आजादी के ७५वें वर्ष को चिंतित करने के लिए इसे लहराने के लिए प्रोत्साहित करने के लिए एक अभियान है। राष्ट्रीय ध्वज के साथ हमारा संबंध हमेशा व्यक्तिगत से अधिक औपचारिक और संस्थागत रहा है। स्वतंत्रता के ७५वें वर्ष में एक राष्ट्र के रूप में ध्वज को सामूहिक रूप से घर लाना इस प्रकार न केवल तिरंगे से व्यक्तिगत संबंध का एक कार्य बल्कि राष्ट्र-निर्माण के प्रति हमारी प्रतिबद्धता का प्रतीक भी बन जाता है। इस पहल के पीछे का विचार लोगों के दिलों में देशभक्ति की भावना को जगाना और भारतीय राष्ट्रीय ध्वज के बारे में

जागरूकता को बढ़ावा देना है।

आजादी का अमृत महोत्सव यात्रा

आजादी का अमृत महोत्सव की आधिकारिक यात्रा १२ मार्च २०२१ को शुरू हुई, जिसने हमारी स्वतंत्रता की ७५वीं वर्षगांठ के लिए ७५ सप्ताह की उलटी गिनती शुरू की और १५ अगस्त २०२३ को एक साल के बाद ये यात्रा समाप्त होगी।

आरती खुने
ABT 2nd Year

भारत विजय की ओर ।

यश प्राप्त करनेवाले लोगों के शब्दकोश में असंभव शब्द नहीं होता। वह हर चुनौती का डटकर मुकाबला करके आगे बढ़ते हैं। हर चुनौती का मुकाबला करते हैं, फिर वह आर्थिक, सामाजिक या शारीरिक कौन सी भी हो। वे अपनी मेहनत, मेधा और दृढ़ निश्चय के दमपर विपरीत परिस्थितियों में जीत हासिल करके नई कहानी रचते हैं। अक्सर यह कहा जाता है कि हालात या वक्त बुरा नहीं होता बल्कि इससे निकालने की कोशिश ना करना बुरा होता है। अक्सर वही लोग नाकामयाब होते हैं, जो प्रयत्न नहीं करते। यदि हम दृढ़ संकल्प होकर विपत्तियों पर मात कर ले, तो हमारी हार नहीं होती। संघर्ष तो सभी के जीवन में होता है। संघर्ष का डटकर मुकाबला करने में ही पुरुषार्थ हैं। संघर्ष से मत घबराओ संघर्ष के बाद मिली सफलता की बात ही कुछ और होती है। मुकाम पर पहुंचने के बाद अपनी जड़ों से मत काटो, न भूलो की आप की शुरुआत वहां से थी और संघर्ष के दिनों में किन लोगों ने आपकी मदद की थी। आज के युवाओं को यह बात ध्यान में रखकर चलना ही होगा। जिंदगी हमें हर कदम पर नया सीखने का मौका देती है, हमें उसे गवाना नहीं चाहिए। अक्सर हम अपने गलत फैसलों के लिए दूसरों को दोष देते हैं। अपने निर्णयों की जिम्मेदारी से बचना चाहते हैं। कड़े और बड़े फैसले लेते समय दुनिया की परवाह करने के बजाय अपने

काम पर फोकस करें। काम ही आपको सफल बनाएगा। विपदाएँ आती रहेंगी, हमें उसपर मात करके आगे बढ़ते रहना चाहिए। कोई भी काम छोटा या बड़ा नहीं होता यह बात हम समझ ले, तो अभी चीजें आसान हो जाएगी। हर हाल में हमें लक्ष्य का पीछा करते रहना

चाहिए कोशिश और दृढ़ निश्चय ही सफलता की कुंजी है। चुनौतियों से घबराने की बजाय उनका मुकाबला करें तो अपनी विजय सुनिश्चित है।

श्रेया टकले
ABT 2nd Year

कोविड- १९ के बाद बदलती परिस्थिति

कोरोना संक्रमण के बाद सब कुछ तेजी से बदल रहा है। आज के हालात को देखते हुए ऐसा लगता है, कि आनेवाले समय मास्क, सैनिटाइजर और फिजिकल डिस्टेंसिंग जैसे नियमों का पालन करना अनिवार्य होगा। लिहाजा अब सामाजिक संबंधों के प्रति हमारी जिम्मेदारी और भी बढ़ गई है। क्योंकि हमें हमेशा ध्यान रखना है की अगर हम मास्क नहीं पहनेंगे, हर तरफ गंदगी फैलाएंगे, तो यह केवल हमारे लिए ही समृद्ध भारत हो हमारा देश को महान, समृद्ध, विकसित बनाने का संकल्प करें।

वैक्सीन ही दिलाएगी कोरोना से निजात, कोरोना वायरस का कहर सिर्फ और सिर्फ अब वैक्सीनरेशन से ही कम हो सकता है। कोरोना वायरस के पहले टीके को आपात इस्तेमाल की मंजूरी मिले काफी समय हो। चुका है और भारत समेश कई देशों में टीकाकरण अभियान तेज गति से चल रहा है। वैक्सीन को लेकर यह बात सामने आई है। कि जहां टीकाकरण बढ़ा है, वहां कोरोना वायरस ज्यादा जानलेवा साबित नहीं हुआ है। हालांकि, ब्रिटिश अखबार 'द गार्डियन' का हालिया विश्लेषण दिखाता है कि दुनिया के अधिकतर देशों में वैक्सीन के संतोषजनक नतीजे दिखने अभी बाकी हैं। टीका आपूर्ति में कमी, सुरक्षा चिंताएं, लोगों की लापरवाही और सरकारी स्वीकृति मिलने की बोझिल प्रक्रिया इस की मुख्य वजहें हैं।

जन जन का यहाँ है नारा भारत समृद्ध और समर्थ रहे हमारा इतिहास साक्षी है की अनेक झंझावातों को झेलने के बाद भी भारत समर्थ सिद्ध हुआ है। जब विश्व के अधिकांश देश पीछे थे तब भारत समृद्ध कहलाया जाता था। तथा भारत देश को सोने की चिड़िया भी कहा जाता था। विदेशी नीति और कूट नीति में भारत को अनेक समस्या और झंझावात को झेलने के बाद भारत समर्थ कहलाया गया। आज हमारे भारत देश की तरकी हर क्षेत्र में बढ़ी है। जैसे कि, ज्ञान, विज्ञान, शिक्षा, सुरक्षा और अनेक सामाजिक विकास के प्रति कड़ी सतर्कता और बड़ी खूबसूरती से अपनी भूमिका निभा रहे है। जैसे एक समय था कि गांवों में पानी, शिक्षा, रोजगार, पक्के रस्ते और बिजली इन बातों की कमी थी। पर आज गांवों और शहरों को जल और वायु मार्ग से जोड़ने का प्रयास किया जा रहा है।

ब्रिटिश काल में एक समय ऐसा भी था जब गरीब किसानों को अपनी की खेती के लिये कई कठिनाई का सामना करना खुद पड़ता था। जैसे पैसे के अभाव के कारण उनकी खुद की अपनी जमीन उनकी नहीं रहती थी। लेकिन आज गरीब किसानों के लिए योजनाएं सुविधापूर्वक लागू हैं। जिसमें आत्मनिर्भरता और सुरक्षितता बढ़ी है। आज भारत देश में स्त्रियों को समान अधिकार प्राप्त है। आज की स्त्री हर क्षेत्र में तरक्की कर रही है। स्त्रियों के लिए शिक्षा, किसानों को आत्मनिर्भर बनाना, ज्ञान-विज्ञान और पर्यावरण आदि क्षेत्र में सशक्त, संपन्न और समृद्ध भारत की कल्पना आज साकार हो रही है।

आज हमारे भारत देश का स्वरूप समृद्ध और समर्थ रूप में हैं। आवश्यकता है कि हम इसमें हमारा योगदान दे। आज का युवा इस क्षेत्र में काफी सारे कार्य कर सकता है। देश की तरकी मैं अपना योगदान दे सकता है। तो चलो हम सब मिलकर इस फिलहाल दुनियाभर में ९० करोडा से अधिक लोगों को कोरोना वायरस की वैक्सीन लग चुकी है। ब्रिटेन के आंकडों पर गौर करें तो ३१ जनवरी के बाद से कोरोना वायरस की वजह से ९५ फीसदी कम जाने जा रही हैं। जिन देशों में हर सौ लोगों पर औसतन १० से भी कम खुराक दी गई, वहां जनवरी अंत के बाद से मोते काफी बढ़ी हैं। जिन देशों में १०० लोगों पर कम से कम ५० खुराकें दी गई वहां मौते घटी हैं। तो चलो, हम वैक्सिन देश और खुदको सुरक्षित बनाये।

श्रीयश वाघमारे

ABT 3rd Year

पर्यावरण के मुद्दे

पर्यावरण के मुद्दे इन दिनों चिंता का विषय हैं। बढ़ती जागरूकता के साथ, उनमें से कुछ पर्यावरण के प्रति अधिक सतर्क हो गए हैं। बीते वर्षों में पर्यावरण के मुद्दे चिंता का विषय नहीं थे। लोग पर्यावरण क्षरण के गंभीर प्रभावों से अवगत नहीं थे। आज के सबसे महत्वपूर्ण पर्यावरणीय मुद्दे ग्लोबल वार्मिंग, जलवायु परिवर्तन और ग्रीनहाउस प्रभाव हैं।

ग्लोबल वार्मिंग से अन्य पर्यावरणीय मुद्दे जैसे तापमान में बदलाव, मिट्टी का कटाव और असामान्य वर्षा होती है। प्रदूषण के स्तर को नियंत्रित करके ग्लोबल वार्मिंग से निपटा जा सकता है। ग्रीन

हाउस गैसों के प्रभाव को कम करने का सबसे अच्छा तरीका वनरोपण कार्यक्रम है। जलवायु परिवर्तन एक अपेक्षाकृत नया पर्यावरणीय मुद्दा है। जलवायु परिवर्तन को लेकर पहले से ही बड़ी संख्या में शोध चल रहे हैं।

हर्ष घोरपडे
ABT 2nd Year

अब खून खौला है

अब खून खौला है अब कलम उठेगी, अब खून खौला है अब कलम उठेगी,

ये विद्रोह कि दुनिया न जाने कब रुकेगी, खून खौला है तुम्हारा भी तो नज़र उठाओ और कदम बढ़ाओ, ये आतंकवाद की तब ही झुकेगी।

बात मेरी दिल तक पहुँची हो, तो आवाज़ अपनी उस आवाम तक पहुँचाओ, कि बसता है मेरा वतन मेरी रंगों मे,

कि बसता है मेरा हिन्दोस्तां मेरी रंगों मे, ऐ बुजदिलों..... ज़रा सामने तो आओ।

पीठ पीछे से करके गद्दारी क्या साबित करना चाहते हो, सरहद पर खड़े मेरे उन प्यारों को मुझसे दूर करना चाहते हो, हवा में वो, पानी में वो, धरती से वो जुड़े हुए, हवा में वो, पानी में वो, धरती से वो जुड़े हुए, माटी पे ही जिए थे वो, माटी पे ही फनह हुए।

ये कह दिया दिल से तुम्हे, मगर आँसू कैसे छुपाऊँ आवाज़ भी बुलंद है, हाथों मे मेरी कलम हैं, अकेला खड़ा हूँ इस राह पे.... बदलाव कैसे लाऊँ ।

करना है गर खून खराबा, तो एक स्ट्राइक (सर्जिकल) से खत्म करो, उठने का मौका न मिले, अब कुछ ऐसी भसड़ करो, डर बैठा दो उनके दिलों में, कि अगले आतंक की रहे शंका, आओ साथियों साथ चलें, जलायें उस कलयुग के रावण की लंका।

की बातें जुबां पर लाओ, लेखक अपनी कलम उठाओ,

अब खून खौला तेरा भी, तो सहमति के लिए हाथ नहीं, बदलाव के लिए कदम उठाओ।

रोहन कुटे

ABT 3rd Year

दोस्ती

कितने अजीब है ना ये रिश्ते, जो किस्मत से मिलते हैं। अपनी यारी को जन्नत बना जाते हैं, कोई हॉस्टल की टोली में मिल गया, कुछ नोट्स वाले दोस्त मिले, कोई चाय की चुश्कियों के साथ दिल गये। कईयों ने साथ में गलियां भी खाई और कईयों ने खिलवाई भी। पर दोस्ती हर एक ने क्या खूब निभाई, दोस्त मिले तो अन्जाने में कोई मस्ती वाला यार बन गया, दोस्तों के नाम पर सारे भुक्कड़ ही मिले, एक टिफिन में पूरी टोली ने लूट मचाई। और चाय के शौकीन तो हम बराबर के निकले, फिर क्या सब के हाथ में चाय और सबकी टांग खिंचाई। धीरे-धीरे दोस्ती और गहराई, अपने नये रंग लाई, कुछ के दिल मिल गये और कहीं रक्षा सूत्र बंध गये। अब एक दौर गलतफहमियों का भी आया, कभी रोना कभी मनाना, कभी रूठना कभी समझाना अपनी यादों में एक हिस्सा यह भी बनाया। कुछ बेस्ट फ्रेंड बने और कुछ सीक्रेट पार्टनर। अब जो वक्त था बिछड़ने का, वो फिर सबको साथ ले आया। नम आँखे और दिल में इतनी सारी यादें लिए जाते वक्त फिर मिलने के वादे दिए हर कोई अपनी राहों में बढ़ गया, आज कोई पास तो नहीं मगर सब साथ है। मिलते आज भी है सब, दोस्ती की यही तो बात है, ये महज एक कहानी नहीं, ये मेरी दोस्ती की दास्तान है।

आरती खुने
ABT 2nd Year

आशावादी कविता

तू रह आशावादी सदा
तू कर निराशा को खुद से जुदा
नहीं है कुछ मुश्किल जग में ये बात रखना तू सदा अपने मन में
होगा वही जो तू चाहेगा
पूरा विश्व तेरी वाह वाह गाएगा ये बात रखना तू सदा अपने मन में ॥
नहीं है कुछ मुश्किल जग में
तू हर मोड़ पर चुनौतियों से टकराएगा
पर रह कर आशावादी तू पुनः संभल जाएगा ये बात रखना तू अपने मन में ॥
मंजिलें सभी होंगी तेरे बस में
है कुछ मुश्किल जग में
सफलता की सीढियों पर तू स्वयम् ही चढ़ जाएगा
जब होगी तेरे भीतर आशा तू असफलता से नहीं घबराएगा
बस रख याद कि
नहीं है कुछ मुश्किल जग में
ये बात रखना तू सदा अपने मन में ॥

निकिता ठावरे

ABT 2nd Year

वापस जा नहीं सकता

छोड़ तो बहुत कुछ आया हूँ राह में, पर वापस जा नहीं सकता
छोड़ चुका हूँ बहुत कुछ आगे बढ़ने की चाह में, जिसे अब फिर से पा नहीं सकता
छोड़ दिया है उस घर को भी, जहाँ पैदा हुआ, धूल मिट्टी में खेलकर मैला हुआ जिसने देखा बचपन मेरा, देखी मेरी किशोरावस्था, मैं लौट घर वापस जा नहीं सकता
मम्मी का प्यार, पापा के ताने, वहीं टेबल पर रखा छोड़ आया हूँ दादी का इंतजार, बाबा की तंबाकू, वहीं सोफे पर रखा छोड़ आया हूँ यारों का साथ, शिक्षकों की डाँट, वही सीटों पर रखा छोड़ आया हूँ हड़बड़ी में सारे बंधन तोड़ आया हूँ, अब लौटकर वापस जा नहीं सकता
अब ऐसे चौराहे पर सही मार्ग पूछता फिर रहा हूँ
छोड़ तो बहुत कुछ आया हूँ राह में, पर वापस जा नहीं सकता

वेदांत कदम

ABT 3rd Year

भ्रम

बंध गई है जिंदगी हमारी इन मोबाइल और भ्रम की दुनिया में
असली दुनिया से डरने लगे हैं शायद समझा लिया है खुद को कि ये दुनिया बड़ी खूबसूरत है
पर कहीं न कहीं ये डर भी है कि क्या होगा तब जब ये सपना टूटेगा असल दुनिया इतनी भी
खराब नहीं, बस एक नया नजरिया लगेगा संघर्ष किसके नसीब में नहीं,
पर क्या इससे भागना सही है ?
पर क्या इसे बार बार नकारना सही है ?
सारी दुनिया का ज्ञान संजोये बैठे हैं

शाबाज पठाण

ABT 1st Year

जिंदगी

जिंदगी बहुत हसीन है,
कभी हंसाती है, तो कभी रुलाती है,
लेकिन जो जिंदगी की भीड़ में खुश रहता है,
जिंदगी उसी के आगे सिर झुकाती है।
बिना संघर्ष कोई महान नहीं होता,
बिना कुछ किए जय जय कार नहीं होता,
जब तक नहीं पड़ती हथौड़े की चोट,
तब तक कोई पत्थर भगवान नहीं होता।

ओंकार कदम

ABT 3rd Year

प्रेरणा

नदी या चल अपनी दवा सरोवर सा रुक नही ख्वाहिशों को सिमित कर नही अभी ख्वाहिशों के परिंदो की उड़ान बाकि है क्या फिक्र तुम्हे अभी पूरा जहान बाकी हैं

तेरे सभ्र का उक्तवान बहुत से लेगें तेरी बानोशियों के पीछे की ज्वाला बाकि है अभी खामोशियों के पीछे की तेरी कमजोरी समझेंगे क्या फिक्र तुझे अभी पूरा जहान बाकि है

बिन मेहनत मिली अंदर से ज्वाला अभी सोने को सफलता पीतल हैं बाहर से शीतल हैं कुन्दन बनना बाकि हैं क्या फिक्र तुझे अभी पूरा जहान बाकि है

जो सोच लिया तूने समझनो पा लिया सफलता की ओर कदम तूने बढ़ा लिया अभी सफलता का शीर्ष झुकना बाकि हैं क्या फिल तुझे अभी पूरा जहान बाकि हैं

राधिका घुगे
ABT 1st Year

आज़ादी का अमृत महोत्सव

पंद्रह अगस्त का दिन कहता: आज़ादी अभी अधूरी है ।
सपने सच होने बाकी है, रावी की शपथ न पूरी है॥
जिनकी लाशोंपर पग धरकर आज़ादी भारत में आई,
वे अब तक हैं खानाबदोश गम की काली बादल छाई ॥
कल कत्ते के फुटपाथोंपर जो आँधी-पानी सहते है ।
उनसे पूछो, पंद्रह अगस्त के बारे में क्या कहते है ॥
हिंदूके नाते उनका दुःख सुनते यदि तुम्हें लाज आती ।
तो सीमा के उस पार चलो सभ्यता जहाँ कुचली जाती ॥
इंसान जहाँ बेचा जाता, ईमान खरीदा जाता है ।
इस्लाम सिसकियाँ भरता है, डालर मन में मुस्काता है॥
भूखों को गोली नंगो को हथियार पिन्हाए जाते है ।
सूखे कंठों से जेहादी नारे लगवाए जाते है ॥
लाहौर, कराची, ढाकापर मातम की है काली छाया ।
पख्तूनों पर, गिलगित पर है ग़मगीन गुलामी का साया ॥

75
Azadi Ka
Amrit Mahotsav

बस इसीलिए तो कहता हूँ आज़ादी अभी अधूरी है ।
कैसे उल्लास मनाऊँ मैं? थोड़े दिन की मजबूरी है ॥
दिन दूर नहीं खंडित भारत को पुनः अखंड बनाएँगे ।
गिलगित से गारो पर्वत तक आज़ादी पर्व मनाएँगे ॥
उस स्वर्ण दिवस के लिए आजसे कमर कसें बलिदान करे ।
जो पाया उसमें खो न जाएँ, जो खोया उसका ध्यान करे ॥

गुरुदेव घाडगे
ABT 2nd Year

EDUCATIONAL VISITS

Gold Raisins Production Center, Yallamwadi

State Level Gene Bank, MPKV Rahuri

Krishi Utpanna Bajar Samiti, Solapur

ICAR- Indian Institute of Rice Research, Hyderabad

Shri Chamundeshwari Temple, Mysuru, Karnataka

Birla Temple, Hyderabad

Botanical Garden, Ooty, Tamilnadu

Mysuru Palace, Mysuru, Karnataka

EDUCATIONAL VISITS

CAAST-CSAWM MPKV, Rahuri

CAAST-CSAWM MPKV, Rahuri

Seed Dept. MPKV, Rahuri

Medicinal & Aromatic Plants Project MPKV, Rahuri

National Seed Project MPKV, Rahuri

Food Science & Technology Dept. MPKV, Rahuri

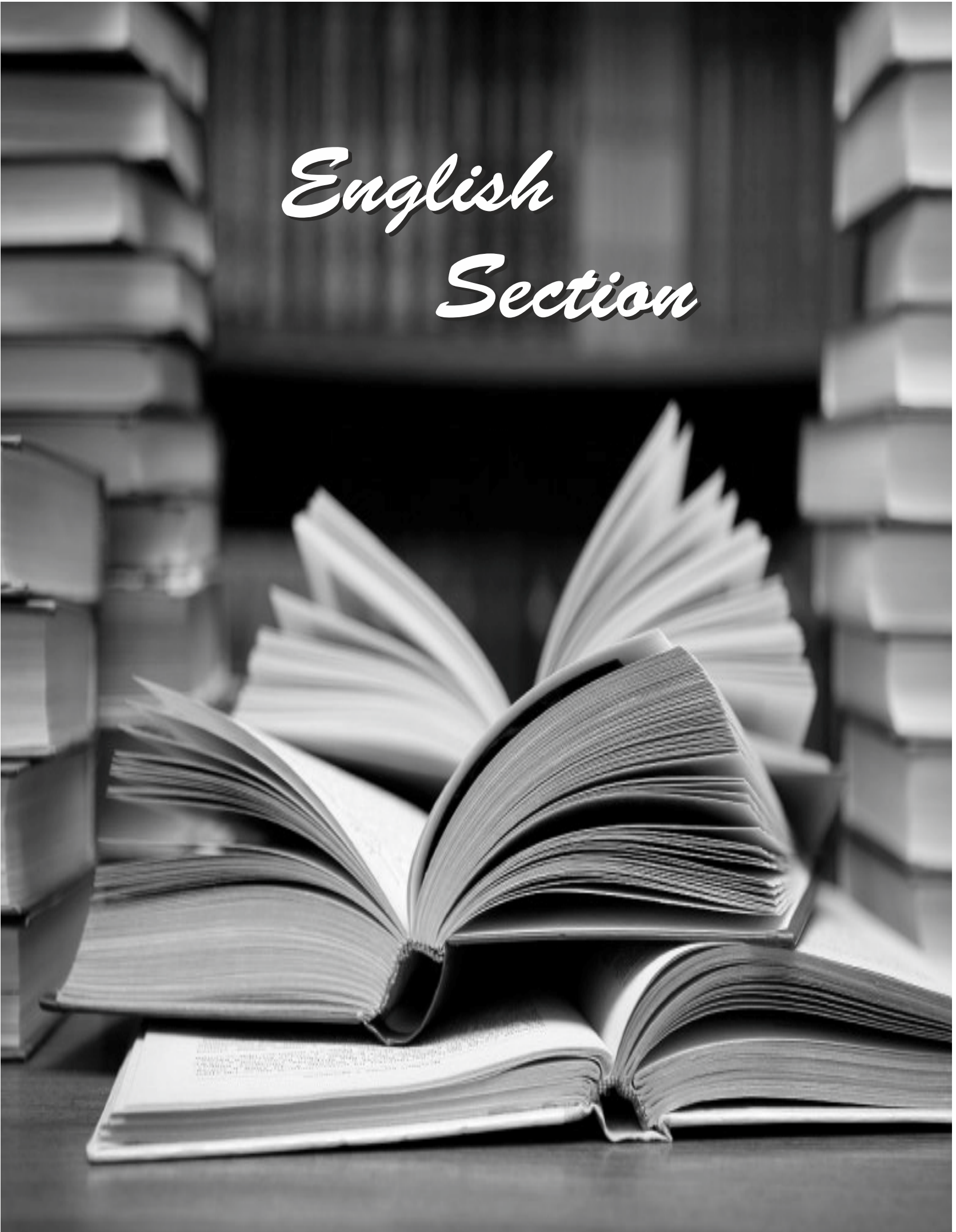

Poultry Farm, Nannaj

NRCP, Solapur

*English
Section*

Editorial

Dear Students,

"BIOPRIME" becoming light which encourages our students to express themselves through its leaves. Budding poets, writers thinkers are using this as a launching pad from where they can take flight towards goals and aspire to be nation builders. The goal of all formal education is to make the student self sufficient in all aspects. In a country like India where the population has crossed the one billion mark, the race for jobs is becoming tougher and more competitive. Degrees are no more the only benchmark for employability. Students need to be proficient in soft skills and have the confidence to showcase them.

An overall personality development will depend upon the student's participation on diverse platforms, provided by the college. This enhances creativity, communication skills, group compatibility, interpersonal skills, management skills and networking skills. These skills empower students and make them resilient.

One such platform is the college magazine and those who availed this opportunity are showcased here. We hope more and more students will feel motivated to grab this opportunity that facilitates their comprehensive growth.

I wish all the students to have faith in their abilities and courage in their actions.

Happy Reading !!

Prof. Sagar Mahajan
Editor- English Section

Dealing with Problems

Change your Thinking

So how do you deal with problems? The first and best way is to change the way you think about problems. . “The way you see the problem is the problem.” I like to think of such things as “challenges” rather than problems because “Problem” is a dead-end word. It leaves no room for solutions. When you regard something as a challenge instead, it leaves your mind free to think about how to respond to it. If you see it as a temporary obstacle you are more likely to feel empowered and able to deal .

A second way to deal with a problem is to focus on the solution instead. Focusing on the problem too much may actually make it more impossible to solve. This can make the problem so big in your mind that it obscures or overshadows any possible solution.

Try instead to think about what life would be like if the problem were solved. This brings your creativity into play and your mind will soon find ways to solve the problem.

According to Albert Einstein “You can't solve a problem with the same kind of thinking that created it.” A third way to deal with problems, then, is to alter your viewpoint. One way of doing this is to distance yourself emotionally from the problem. Try looking at the problem as an impartial observer and not as someone actively involved in it. This technique will not only make the problem seem less daunting, but will also help you to find possible solutions. When you are emotionally involved in something it clouds your judgment and dulls your creativity.....

Pranjali Netake

ABT 3rd Year

Friendship

The relation not of blood, but can't explain in words.

It's symbol of true love. like for peace it's dove. It is strong bond of trust. which will never ever burst. It shows true care, which is very rare. That's why friendship; is strong relationship. friends are like bright stars, with them happiness is full of jars. Friends are that you create, but feels like it is innate. friendship is hard to explain. but it hard to regain. Sometimes friends are

insane, but they always support in pain. So, Believe me friendship, is very strong relationship.

Darshana Shinde

ABT 2nd Year

Science and Religion

"Science and religion, religion and science, put it as you may, they are the two sides of the same glass, through which we see darkly until these two focus together, reveal the truth" The above words by American Novelist Pearl S. Buck truly underline the propinquity between science and religion, i.e. Truly underlines notions essential for achieving the dual goals of advancement and enlightenment. Technology has time and again sensationalized the human race with its noble application in sundry spheres. The unprecedented pace of conveyance, the radicalization in the medical field and the redefinition of interaction with social media; all can be regarded as an offspring of science. While most of these state-of-the-art mechanisms have been put to judicious use, certain people have resorted to unethical acts such as hijacking the aeroplanes, carrying out the unscrupulous organ trade and using the social media for stalking This is where religion is required to take the role of mentor and steer an individual action to morally sound deeds.

Science can be defined as the drawing of inference through practical experimentation and observations. Religion is a set of doctrines with devotion to a supernatural power. Religion not only serves as a medium to standardize the customs and behavioural traits of a community but affects its mental faculties as well.

Science and religion are traditionally viewed as contrast concepts. Science is objective while religion is subjective; science relies on experiments while religion relies on experience; science focuses on the magnitude while religion focuses on magnanimity. Though the approaches are different, the goal is same- to trim human life with comfort and contentment. The presence of one in the absence of the other leads to chaos in societies. In the embryonic phase of human civilization, religion subsumed the ability to reason and logic. This resulted in blind faith and as a result a number of superstitious activities gained prevalence The misconceptions regarding the shape of the earth and the

revolution pattern of other heavenly bodies are testament to this statement.

As we progressed, the practices of cognition and inference gained ground. Science transitioned the world beyond imagination with most of the ailments being conquered. But this came at the cost of spiritual and moral degradation. The Industrial Revolution led to the formation of a materialistic society with men being treated like cogs. The desire to dominate led to two catastrophic World Wars where science, in the form of

weapons, wreaked havoc on mankind. The debate between the upholders of the two nations can be attributed to the acts of some inconsiderate and callous individuals who presented one stream as superior to another, thereby creating a mental block In fact, most of the fundamental religious practices have scientific significance. The chanting of 'Om' is found to improve pulmonary functions and cognitive abilities. The Islamic practice of circumcision prevents penile cancer and urinary tract infections. Religions such as Buddhism do not stress much on supernatural existence but on values like tolerance and nonviolence Science and religion are not inimical but interlinked. They are outwardly opposite approaches, the meeting point of which is the human kind. Thus it is in the best interest of mankind that the two complement each other so that we are able to achieve evolution as well as enlightenment.

Dhammesh Gawali
ABT1st Year

Value of Life - Research Article

What is end of life? The end of life is to know that the life never ends. Life is dynamic, it is journey, the enjoyment and blessing. But little inns on the roadside of life, where we may be refreshed for a moment, that we may gain a strength to press on to the end. The sacred burden in this life which you bear, bear it solemnly fall not sorrow, fetter not for sin but on ward, upward, till the goal.

Man is nothing if he has not any spirit He has spiritual life more free and fascinating than the physical life. In this life is not really a fight in which something is eternally gained for the universe by success. It is not better than a game if private theatrical from which we may withdraw at will Greatness of life reveals itself through the behavior of man. Through his character, character originally meant a mark put on a seal or a coin. In its applied Sense it come to mean that marked individually Character is not associated with riches or power Character is not to be sought in Expiate, it is part and parcel of the very soul of man and its efficient Course is his free will. Character is infact spring from and is nourished by the virtue of self control. the

important factor in th building of character are faith, patience of self restraint does not belong to any religion but it belongs to human life.

Faith is second factor of character. Faith in yourself have faith in God faith in the world in which you live. Faith or self reliance is the root of all genuine growth whether individual or recollective, faith and fear can never go together. Tell me how much one is given to fear and I shall tell you how much he lacks in faith.

The third factor is patience, Faith and patience are not passive, on the contrary, they are active, it is the concentrated strength. The secret of patience is to bear and forbear the life which has much hard conditions. The every dear and precious gifts, every rare Virtue, every genial endowment is often put into crucible to the wonderful elixir The patience is the first great necessary not a dull of calm, gathering strength which watches and prepares itself for the hour of swift great stroke few but enough to change the destiny.

The last factor is honesty. Light always travels in a straight line be therefore straightforward attitude in life is honesty. Honesty is not only the best policy but it is also best principle. An honest man is the noble work of God. Democracy is a life value of life. We love and honour it in democracy that respect human dignity and freedom. Have faith in the power, in the spirit and ideals of the human race.

Sayali Sonawane
ABT 2nd Year

"Knowledge is Power"

"Knowledge is power", education in one the ways to attain knowledge. There is a saying at "A Zeal or life without knowledge is just like smoke without fire." One needs knowledge to be an all rounder in life.

Knowledge is not only limited itself to the fields of region, culture, science and morality. It has many wider aspects. We can enjoy power, only if we are built up with moral and spiritual knowledge. Knowledge can become a substantive wealth that we build up with hard work. The added beauty in this process could be patience and determination that will help us to reach the pinnacle of success.

Knowledge and education are interconnected, Education means just not only obey literate, but it is all round development of a child which is given in school and educational situation. These educational institutes are expected to make use of every opportunity available in developing their personality, We must not be jack of all trades and master of one.

A student life is a golden era in one's life, we should seek the guidance of our teachers and your parents as well to build up all round Personality. The enduring students from portals four educational institutions will be ever fit to ace the challenges effectively in life.

If we don't behave in a rational way and reason in our day to day activities the very purpose of education is failure. Education has an important or paramount role to play in the empowerment of individual women and disadvantaged groups liberation of minds and demonstration of societies. In ancient days people would say a person can steal off everything in life such as earned money, collected property but cannot steal a person's education when he is literate and even in Upanishads the ancient philosophical texts of India says as "Sa vidhya ya mimukhya" Education takes us towards light and makes our life golden, The possession of facts is Knowledge;

The use of them is wisdom;

And the choice of them is education !!!

It is said, "A creature who pines for what he is not and what he has not, is known as a man." We should

be always restless for achieving success in our life. Whenever we perform for achieving success, we should think about our physical as well as mental abilities. We can't achieve anything without keeping aim before us. Our ambition should be high because only ambition can create a path which leads one to the glory and success. High ambition is must for this.

We should plan for our target. Pay more attention to the time, because time waits for none. The

philosopher Benjamin Franklin also said. You may delay but time was not'. Time itself has another definition of success:

- 1=Things to do list
- 1=Identify Priority
- M=Making it happen
- E-Evaluate deviation.

Therefore, we can value the "TIME" and accept every moment with devotion and utilize for creative work because wasted time never comes back. Study hard for achieving perfection because without perfection you will never get value, honor and respect. Continuously keep patience.

Even though the work which you are undertaking is tough task, work hard and you will succeed. Because fortune favours for those who work hard. Try, try but don't cry. We should be honest, sincere, loving and sympathetic for making our ambitions true. Because all these qualities help us to come up to life.

It is said that No pains, No gains, life is not a bed of roses but many difficulties, problems come in our path of success but we have to face them very confidently because work is worship and God helps those who work hard. Destiny is about only 1/2% and plays role in our success, Success is all about our hard-work, devotion and dedication, our positive attitude.

Success comes to those who dare and act We should never give up our Hope. Because, according to me 'Hope' is little voice whispering 'May be' when whole world is shouting 'No', So always hope for best things. Another important thing is perseverance. Our perseverance can move the mountains. We should always remember that "Success is the sweet fruit of unending efforts".

Although persons around you are idle and lazy. You should not cease working. Don't loose your confidence because you can perform with a great confidence at every moment Experience is the best teacher ever in our life and I will like to say one thing. Good ideas don't keep. You must utilize them immediately."

It is said that: Hard-work is master key to achieve success, It is perfectly true, but according to me with the hard work 4D's, 3P's and 3C's are also important those mean. 4D's Devotion Deduction Determination Discipline. 3P's Presentation perfection preparation 3C's Courage Confidence continuously efforts All the things definitely reach to us at the peak of success and with these things confidently we can say that:

"VICTORY IS SURE, VICTORY IS OURS !!!"

Soham Bodhale
ABT 2nd Year

Women's Empowerment

Women's empowerment can be defined to promoting women's sense of self-worth, their ability to determine their own choices, and their right to influence social change for themselves and others.

It is closely aligned with female empowerment-

a fundamental human right that's also key to achieving a more peaceful, prosperous world.

In Western countries, female empowerment is often associated with specific phases of the women's rights movement in history. This movement tends to be split into three waves, the first beginning in the 19th and early 20th century where suffrage was a key feature. The second wave of the 1960s included the sexual revolution and the role of women in society. Third wave feminism is often seen as beginning in the 1990s. But despite a great deal of progress, women and girls continue to face discrimination and violence in every part of the world.

"A woman with a voice is, by definition, a strong woman."

Pratiksha Koli
ABT 2nd Year

FIVE (5) steps of Success

The Mind is everything what you think you become- Buddha.

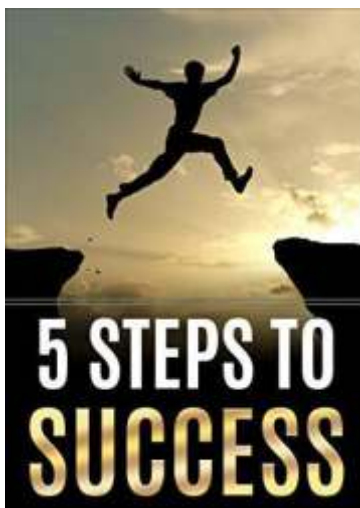
We make our world with our thoughts, so chose your thoughts wisely; your thoughts become your action, your actions become your behavior, your behavior becomes your habit and the kind of habit you follow becomes your attitude, your life style & your personality. So in the deep there are your thoughts which attracts the kind of life you are living right now. if you are not happy today, not successful, not living lavish lifestyle today its all initiated with the little seed of your thought. That is the problem, what we are today is just a result of our thought process, now the question is that how to resolve this mystery?

Its simple! Just think what you want in Your life, just what you really need for e.g. If you want to earn more money then don't say the I slash my expenses, it will lead to more spend off, instead; think I will generate some additional income sources, as you want to succeed in exams don't say I will not fail this time, just say to yourself I will make my proper plan for study and I am passing this exam with superior grades and plenty of knowledge. just see the magic when you shift your attention from counting the problems to finding the solutions. Your thoughts are the energy you convey towards the universe; there it reacts with the universal energy and return back to you. Now you have to choose which kind of energy you want in your life, if you want problems so just get frustrated and start dictating your problems you get back more complications in your life. The second path is that just count the things you are blessed with & become solution oriented. This is the first step of life that you are going to begin with. Second step is start from the base, each huge journey starts with a single step; you can't grow the tree without a seed. Whatever

your dreams are, just start from the ground level, for eg, if you want to be an entrepreneur check your mind set, your skill set; if you don't have one of that then develop it, plan well. The very first foot step of it start observing the people who are already in that field, work under them, understand the mechanism and go on. Observe the way they do the work and learn the attitude, there is old proverb, learn the rules first, you will automatically play well in the field with same phenomenon. Second step is determine--> Develop-> Observe-> Learn Earn

Third step is, while you are following the first step there will be no guarantee that it will work as you planned. So the third step is patience, passion and learning that change is permanent. If the plan A doesn't work, use plan B,C,D ...When there is a Will there is a Way! Just find your way, update yourself and while doing all this just

keep patience switch on, it will saves tones of energy that you may waste in anxiety and frustration. Final step is show your gratitude, be thankful for each and every single thing you encounter in your life, either it is joyful or full of sorrow. Those experiences are the designer, who build you what you are today. The last key point of success is sharing, let us understand it with example- You have number of mango trees, at the season time the tree load with the mangoes, you decide to not share these mangoes with anyone or to share with anyone, then after sometime the mangoes get rotten. The fact of sharing remains same for the whole universe, so first take care of yourself, nourish yourself with all good things, thoughts, knowledge, love, care, time, money and others. What you will give will come back to you, that's life, that's humanity! Be the happy soul!

Vaibhav Shejul
ABT 3rd Year

“WOMAN A PERENNIAL SOURCE OF STRENGTH AND LOVE”

The role of woman in India today has been formed by traditions. The nature and role of women in the society is presented by great heterogeneity, divergence and multiple paradoxical appearing phenomena as India itself. In order to remedy these conflicts, women have to play an active role in the society. While travelling through India, we will notice that we cannot elude ourselves from a spiritual omnipresence. The principle of 'being' forms this country far too much and play a crucial role at every level of human existence. In order to understand her role in modern times, one must look to the past. It is important to recall that the feminity is seen as a creative manifestation of the cosmic principle. The devotion towards the superior and also towards the family and the willingness to sacrifice, forms the existence of women in India at all societal levels in all periods. Unfortunately today woman is discriminated at all levels. Surprisingly, Indian society considers women as an embodiment of love and kindness. She is also considered as Creator and Destroyer (all powerful). The same society which is patriarchal subjects her to oppression and humiliation in political, social and economical aspects of life.

There is a need for women in modern India to be aware of their strength and their potential. They have to oppose any thing that is meant for their suppression. In order to do this they must be educated and made economically independent. They have to assert themselves and must change the social frame work in order to stand up for the goals and values, which are important for them. The turning point in India can only be achieved through active participation of women in national movements in which education must precede. Education and freedom, as well as its acceptance by the male side would arrange a new self-confidence, a newly defined image. She can then no longer let herself be subordinated, but operates on equal height with men in the society. Man and woman are still trying to find their place in a society which balances between spiritual tradition and market based modernity. Woman is and will remain a source of strength and love. She always remains the embodiment of the values of Dharma.

Ashish Palave
ABT 2nd Year

MY FATHER THE WINNER OF MY HEART

A wonderful person and a winner of hearts. That is what I think of him. I'm short of words but flooded with emotions Whenever think of him Mind – blowing he is, with his noble ideas He knows me very well to the core of my heart He understands me very well & helps me if I'm puzzled with life and guides me on the right path Talking to him is very consoling and make me comfortable. His voice acts as a refreshing breeze. Whenever I shut my eyes in despair and anger He appears in my mind's eyes and calms me with his gentle smile and shining eyes. He teaches me to praise one's

inner beauty; nothing we kept veiled from each other. He can read my heart very well through my eyes. And my heart speaks everything out to him. He is the source of positive energy and boosts my morals As calm as a breeze. He is the very reason of my smile I cannot express my feelings with any more words For my love for him is endless and in comparable And for sure the most attractive. He is the soul of our family..... “The heart of a father is the masterpiece of nature.

Shankar Mote
ABT 3rd Year

SAVE WATER AND SAVE LIFE

Water covers 70% of earth's surface. But in that only 3% of water is clean and suitable for human consumption. Water has a very important role to play in our daily life. According to a survey, the average family of four members, uses 450 litre of water per day, 1,64,000 litres of water per year. If it is continued in future we are going to face water wars. To avoid this we have to save water for the coming generations. Some Important Tips to Save Water at Home :

- ◆ Turn off the tap when you brush your teeth which can save 6 litres of water per minute.
- ◆ Place a cistern displacement device in your toilet cistern to reduce the volume of water used in each flush.
- ◆ Take a shorter shower. Shower can use any thing between 6 and 45 litres per minute.
- ◆ Fix a dripping tap. A dripping tap can save 15 litres of water a day or 5,500 litres of water a year.
- ◆ Install a water butt to your drain pipe and use the water collected to water your plants, wash your windows or cars.
- ◆ Water your garden with a watering can rather than a hose pipe. A hosepipe uses 1,000 litres of water an hour. Watering the plants in the early morning and late afternoon will reduce evaporation and also save water.
- ◆ Repair dripping faucets by replacing washers. If your faucet is dripping at the rate of one drop per second, you can expect to waste 2,700 gallons per year which will add to the cost of water and sewer.
- ◆ Invest in water-efficient goods when you need to replace household products.

You can now buy water – efficient shower heads, taps, toilets, washing machines, dish washers and many other water saving products. ◆ Verify that your home is leak-free, because many homes have hidden water leaks. Read your meter before and after a two-hour period when no water is being used. If the meter does not read

exactly the same, there is a leak. ◆ When adjusting water temperature, instead of turning water flow up, try turning it down. If the water is too hot or cold, turn the offender down rather than increasing water flow to balance the temperatures.

So please..... save water and save life. And save water, secure your future.

Pritam Telmore

ABT1st Year

DAWN AND DUSK

As its time for the dusk, To draw the shade on the lonely rock, Looking back to see his tracks behind, An old obsession keeps haunting my mind. A track of reluctance notices in each one. Hesitant and dubious, satisfied with none. Having half the road by now taken, Deep inside he feels he's been forsaken, As distant as where sea embraces the sky. Far away from his dreams, dreadfully horrible. Trusting no one, everything possible. Grasping to whatever sticks of blame. Someone distrusts him, out of the frame, Stubbornly trying to evade her eye. Feels something within drifts away to the sky. Some listen to birds sonorously cry, Others look at them gloriously. Some listen to waves

savagely roar, Others look at'em vigorously reaching for shore. Gazing at the tracks behind so long, Unwillingly some move their future dreams so long! To healing surfs those shallow tracks leaving, Others just think of ambitions and achieving. Looking for light in the night, some quit, Hoping for light beyond that night, others go for it. As the dark patcher starts to clear, Goes away the dark fear, The Dawn approaching, she doesn't defy, The bird rises to welcome the blue sky.....

Mangesh Vidhate

ABT 3rd Year

Mother

She is protective sometimes become detective.
She is caring, but not boring.
She is sentimental,
her touch is gentel.
This 'She' is mother,
there is nobody like her.
She is gracious,
so she is precious.
She is lovable. and always available
She is blazing,
always amazing This 'She is mother,
there is nobody like her.

Darshana Shinde

ABT 2nd Year

Flowers

Will anybody speak of this
the way the flowers do,
the way the common speaks
of the fearless dying leaves?

Will anybody speak of this
the way the common does,
the way the fearless dying leaves
speak of the coming cold?

Will anybody speak of this
the way the fearless dying leaves
speak of the coming cold
and the quiet it will bring?

Will anybody speak of this
the coming of the cold,
the quiet it will bring.
the fire we beheld?

Will anybody speak of this
the quiet it will bring
the fire we beheld.
the garlands at the gate?

Will anybody speak of this
the fire we beheld
the garlands at the gate,
the way the flowers do?

Pratiksha Gund

ABT 2nd Year

Moments : Like Never Before

This is the night, we always dreamed of
Alone You and Me, moments like never before
Come in my arms, Let's reprise our
Love Lose yourself in me; as stars in the sky above....

Candles are lit, beautiful roses are around
You in my arms, with only love to surround
Soft music in the air; how romantically play
Let's make this night and no further delay....

I can feel the fragrance of your breath
The touch of your fingers around my neck..
Warmth of your lips, gently touching mine
Carassing in love, the moments so devine...

I brush my fingers in your beautiful hair
Cute kisses and pecks; lots of love and care
Hugging and cuddling making love together
Blessings from above; truly made for each other

How heavenly my love, you look tonight
The shine on your face, your smile so bright
So blessed I am being loved by you
Like Romeo n Juliet our love is so true

This is the night we'll always remember
Full of love and our souls to surrender
Stay in my arms, I wanna love you more
Alone You and Me, Moments like Never before.....

Kajal Dhotre

ABT1st Year

DNA

What a farce this life is!
The happenstance of our birth,
the random, accidental chain
of events that produced us...
I mean, how'd we get here?

I had my DNA researched
back to the first cause of it all.
Come to find out that there
had to be over eight million
couplings just to make me.
They traced my roots all the way down
to Adam and Eve.

I'm descended from the first
human pair so that means
that everyone comes from
the same mom and dad.
That blows my mind!

A perfect definition of
order in chaos. We are
all cousins, over eight million
removed. All of us are
related and all of us are created.
Who started this taco stand?
I think you know....

Nikhil Gawade

ABT 3rd Year

Simplicity

Your complex thoughts on complex issues
 Can't they be expressed in simple lines?
 Like water which one can drink And quench the
 thirst for knowledge?
 What is the use of books if one cannot eat it Like an apple
 and digest the juice?
 Your thoughts which others can internalize
 And see through your eyes
 See what you see
 Feel what you feel
 Only then will you succeed
 As a writer or a poet

Sonali Unhale
 ABT1st Year

TODAY'S GENERATION

They have their own wings, The wings of fire,
 Of others controlling their strings, With strings of liar.
 All day being into mobile Phones, With a waded neck bones,
 Ears filled with earphones, This might be the reason for changing hormones.
 Having world knowledge, and not of neighbour,
 These are the children of mother, Suffered from Pain of labour.
 They are in their own depressed faces,
 From the age where they don't know to tie their laces,
 There are hundreds of depression cases,
 Their emotions shattered into pieces.
 Thinking they are in the love nation,
 Little do they know about infatuation,
 Someone teach them life education,
 Face the world and come out of your imagination.

Sayali Talekar
 ABT 3rd Year

COLLEGE CAMPUS

Gerbera Plantation

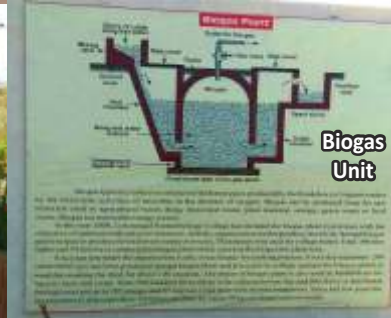
Waste Water Treatment Plant

Farm Pond

Rapid Sand Filter

Biogas Unit

Green House

EXTENSION ACTIVITIES

वडकबाळ येथे व्यसनमुक्तीवर पथनाट्य सादर करताना महाविद्यालयाचे विद्यार्थी

वडकबाळ येथील महिलांसाठी बचत गटाचे मार्गदर्शन करताना प्रा. पूनम उंबरे

वडकबाळ येथे वृक्षारोपण करताना टिपलेले छायाचित्र

वडकबाळ येथे जनजागृती फेरी काढताना महाविद्यालयाचे प्राध्यापक, विद्यार्थी तसेच वडकबाळ येथील प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी

वडकबाळ येथे विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव देण्यासाठी निबंध व बुद्धीमत्ता चाचणी स्पर्धेचे आयोजन

वडकबाळ येथे जनजागृती फेरी दरम्यान टिपलेले छायाचित्र

वडकबाळ येथे डॉ. जवाहर मोरे यांचे व्याख्यान

वडकबाळ येथे पक्षीमित्र श्री. प्रविण राठोड यांचे मार्गदर्शन

